

VĚSTNÍK 2001

Bei Unzustellbarkeit bitte zurück an Absender! Absender: Věstník,
Pelzgasse 17, A - 1150 Wien. Erscheinungsort: Wien. Ročník
XXXVIII, Vídeň, červenec/srpen - léta Páně 2001, číslo 7/8

Soluňští bratři šli kolem...

Až vyrazíme o prázdninách do přírody, udělejme si jeden pokus. Pokud se budeme pohybovat po naší Moravě drahé, zastavme se na nějakém místě, odkud je dobrý rozhled, a zkusme si představit, že třeba zrovna tudy procházeli kdysi Cyril a Metoděj. Že viděli tutéž krásnou krajinu, na kterou se teď díváme my. Že možná na tomto místě, kde jsme se právě zastavili, stál tehdy chrám, ve kterém oni nebo jejich žáci přistoupili k oltáři Božímu. Archeologové odhalili z Velké Moravy hodně, ale jistě ne všechno; vždyť není divu, že po tolika bojích a nájezdech nepřátel zůstalo mnoho památek v propadlišti času. A tak si můžeme klidně představit, že soluňští bratři šli i kolem naší vesnice; že přebrodili řeku, ve které se v létě koupeme; že kázali na místě, kde dnes stojí náš farní kostel. Může to být užitečný signál pro náš duchovní život, tak jako celá cyrilometodějská misie byla znamením pro duchovní dějiny naší rodné země. Všimněme si jedné důležité okolnosti: Když kníže Rostislav požádal v Byzanci o misionáře pro Moravu, neposlali mu sem jen tak někoho, nýbrž své nejlepší lidi – prvotřídní učence a diplomaty z prostředí císařského dvora. Cyril vyučoval v Konstantinopoli na vysoké škole, Metoděj byl správcem jedné byzantské provincie. Jak vidíme ze slovanského písma, které sestavili, a z překladů Bible a další literatury, které pořídili, museli být také mimořádně schopní lingvisté. Bývá sice málo dělníků pro žeň Páně a bylo jich zřejmě

málo i tenkrát, ale pro Moravu se kupodivu našli ti nejkvalitnější. Každá země takové štestí neměla, ani naše země ještě předtím za misionářů německých. Nechce nám touto historickou okolností něco říci Pán dějin? Není také tohle signál pro náš národ? A obdivujme ještě další věc: jak si Cyril s Metodějem moudře počínali v ovzduší narůstajícího nedorozumění mezi východní a západní církví. Přestože měli v Byzanci tak vysoké postavení, přestože byli přáteli konstantinopolského patriarchy Fotia, který otevřeně vystoupil proti papeži, nenechali se do této roztržky zatáhnout. V Římě požádali o schválení svého díla a také se tu úspěšně obhájili proti nařčení z bludů. Řečeno slovy známé písně: „Ochrany skytli v církve svatém lůně.“ A bylo zcela logické, že se zhruba před sto lety stali patrony unionismu – hnutí usilujícího o znovusjednocení východní a západní církve a že je v naší době papež Jan Pavel II. prohlásil za spolupatrony Evropy. Až se při návštěvě velehradské baziliky zahledíme na krásný obraz Matky Unie, tolik podobný východním ikonám, a přitom zcela náš, rozjmejme o tom, že v osobách Cyrila a Metoděje, v jejich díle i tradici má naše země zase určitý náskok, pokud jde o sbližování rozdělených křesťanů, a že by ho neměla promarnit odbočováním na falešné cesty. Při sledování historických událostí té doby může vzniknout dojem, že západní církve si

Cyrila a Metoděje tehdy příliš nevážila: pronásledovali je němečtí kněží, slovanská bohoslužba byla nakonec zakázána a vytlačena latinskou. Jistěže se to tenkrát stalo. Ale kdo může přirozeně vysvětlit, proč i přes tuto nepřízeň mělo cyrilometodějské dílo stále vliv i na Západě a za několik století tady zase vyplulo na povrch? Podíváme-li se na nejstarší čes-

Štěpán Zavřel v Římě 1962.

Sv. Cyril a Metod - dřevoryt 1962. Štěpán Zavřel - český grafik, ilustrátor a kameraman - exultant.

ký překlad Bible, který vznikl za Karla IV., najdeme v něm řadu slov a jazykových znaků, které se shodují s dávným překladem cyrilometodějským. Časová vzdálenost obou překladů je 400 až 500 let. Tím je dokázáno, že staroslověnská biblická a církevní terminologie se u nás šířila a předávala i tehdy, když tu slovanská bohoslužba oficiálně neexistovala. A doufejme, že touto hlubinou proplula nejen slova, ale také duch obou bratří, kteří „získali láskou Kristu národ celý“. Skutky apoštolů v 16. kapitole vypravují, jak se svatému Pavlovi ve snu zjevil jakýsi Makedonec a prosil ho: „Přejsi do Makedonie a pomoz nám!“ Pavel šel a dostal se na této cestě až do Soluně, do města, kam pak poslal jeden ze svých prvních listů. Do města, kde později vedle Řeků žili i Slované a kde se Cyril s Metodějem naučili jejich řeč – jejich i naši. Tak se stala Soluň mostem, po kterém přišla k našim otcům slova apoštolů. Pokud bychom jeli v létě do Řecka k moři a průvodce v autobuse by nám u města Thessaloniki řekl jen to, že je tu strojírenský průmysl a známý fotbalový klub (tak se to stalo našim známým), zkusme aspoň v duchu zahlédnout soluňské bratry, svaté muže, kteří naplnili Kristova slova: „Budete mými svědky až na konec země.“ Lidský život je krátký a konec země je pro apoštola tam, kam on sám stačí dojít a zasít Boží slovo.

Pro Cyrila a Metoděje to byla právě naše vlast. Bůh s ní měl zřejmě velké plány; jsme si toho vědomi?

Tajomstvo bezstarostného vstupu do nového dna znie: „Všetky svoje obavy a starosti vložit v modlitbe do Božích rúk“.

Ján Pavol II.

Povedal to pápež Ján Pavol II. pri generálnej audiencii na Námestí sv. Petra 30. mája 2001, keď vo svojom príhovore komentoval 5. Žalm: Z rannej modlitby v chráme čerpá veriaci svoju vnútornú silu, aby sa mohol pustiť do často nepriateľsky zameraného dňa. Pán sám ho vezme za ruku a povedie ho ulicami mesta. Ba dokonca mu vyrovná chodníky, ako to vyjadruje žalmista v jednoduchom a zrozumiteľnom obraze. Príhovor pápeža k asi 12 000 pútnikom z celého sveta bol

pokračovaním jeho katechézy žalmov.

Žalmy sú modlitbami národa Izrael, ktoré Cirkvi už oddávna prijala do hodinových modlitieb.

Piaty žalm je plastickým a poetickým znázornením troch postáv – Ty, Ja, a Oni, povedal Svätý Otec a pokračoval:

Ty – Boh: Zjavuje sa tu predovšetkým postava, ku ktorej sa veriaci obracia – Ty – ktoré predstavuje Boha. Pri pohľade na strážidelný sen namáhavého a možno nebezpečného dňa zrazu cítime bezpečnosť.

Pán je dôsledný Boh, prísny voči nespravodlivosti, ďaleko od každej zápletky so zlom. Pretože „Ty nie si Boh, ktorému by sa páčila neprávosť“. Veriaci sa teda necíti sám a opustený, keď ide do mesta a do spoločnosti a žije v zmätkoch všedného dňa.

Ja – veriaci: Druhá osoba je Ja, sám modliaci sa, ktorý zasväcuje svoje celé bytie Bohu a jeho veľkému milosrdenstvu. Týmto spôsobom sa veriaci sústreďuje v rannej modlitbe, aby sa tešil z bezpečnosti a Božej ochrany, zatiaľ čo vonku slávi zlo perverzným spôsobom svoje chvíľkové a pominuté triumfy.

Oni – nepriatelia: Nakoniec sa objavuje temná postava tretieho aktéra, ktorého žalmista označuje ako Oni. To sú nepriatelia, masa zlovoľných ako symbol zla vo svete. V nich sú prítomné útoky, perverznosť, ťažkosti, s ktorými musí veriaci denne bojovať.

Žalm však končí svetelným lúčom pokoja. Deň, ktorý sa teraz pred veriacim otvára je síce poznačený námahou a obavami, ale neustále ho prežaruje slnko Božieho požehnania, hovorí Svätý Otec. Pretože ako jasne zo žalmu vyplýva: „Lebo ty, Pane, žehnáš spravodlivého, ako štítom venčíš ho svojou priazňou“.

Žalm 5

Pro předního zpěváka ke hře na flétnu. Žalm Davidův.

2 Hospodine, přej sluchu mým slovům, měj porozumění pro mou zneklidněnou mysl.

3 Pozornost mi věnuj, když o pomoc volám, můj Králi, můj Bože, vždyť se modlím k tobě!

4 Hospodine, ty můj hlas uslyšíš zrána, ráno ti připravím oběť a budu čekat.

5 Ty nejsi bůh, který má zálibu ve svévoli, zlý nemůže být u tebe hostem,

6 Tobě nesmějí na oči potřestenci, nenávidíš všechny, kdo páchají ničemností,

7 do záhuby vrháš ty, kdo lživě mluví. Kdo prolévá krev a jedná lstivě, toho má Hospodin v ohavnosti.

8 Já však pro tvé hojné milosrdenství smím přicházet do tvého domu, smím se klanět před tvým svatým chrámem ve tvé bázni.

9 Hospodine, ve své spravedlnosti mě veď navzdory těm, kdo proti mně sočí, svou cestu přede mnou učíš přímou.

10 Vždyť na jejich ústa není spolehnutí, jejich nitro je zdroj zhouby, jejich hrdlo je hrob otevřený, na jazyku samé úlisnosti.

11 Odhal jejich vinu, Bože, ať doplatí na své plány, zavrhni je pro tak četné jejich nevěrnosti, vždyť vzdorují tobě!

12 Ať se zaraďují všichni, kdo se k tobě utíkají; věčně budou plesat, když je budeš chránit, jásosem tě budou oslavovat ti, kdo milují tvé jméno.

13 Spravedlivému, Hospodine, žehnáš, jako pavézou ho obklopuješ přízní.

Závěrečné posolstvo z konzistória kardinálů

Vatikán, 24. mája 2001, na sviatok Nanebovstúpenia Pána

1. Na záver konzistória znovu potvrdzujeme my, kardináli, ktorí sme sa zišli z celého sveta, svoje spoločenstvo vo viere a láske so Svätým Otcem, nástupcom sv. Petra. Jemu patrí naša srdečná vďaka, pretože nás, ako už pri konzistóriu na prípravu Veľkého jubilea 2000, aj teraz zvolal k to-

muto novému konzistóriu, aby sme sa zamysleli nad duchovnou a pastoračnou realizáciou milosti Jubilea tak, že prehĺbime programové línie uvedené v cennom apoštolskom liste Novo millennio ineunte.

2. S celou Cirkvou ďakujeme Pánovi, Darcovi všetkých darov, za poskytnuté milosti, ktoré boli v Svätom roku vyliate na Boží ľud a celé ľudstvo.

3. Sme presvedčení, že veľké dedičstvo, ktoré nám Jubileum sprostredkovalo ako dar a zodpovednosť, je s hlbokým presvedčením a rastúcou dôverou obnova vyznania našej viery v Ježiša Krista, vteľneného Božieho Syna, ktorý bol ukrižovaný a vzkriesený a je jediným a univerzálnym Spasiteľom sveta.

Preto s radosťou preberáme príkaz a všetkých na neho upozorňujeme, naďalej smerovať svoj pohľad na Krista a jeho tvár cez dôverné poznanie Božieho slova, horlivú modlitbu a osobné spoločenstvo s ním, cez účasť na Eucharistii najmä v deň Pána, prijímanie milosrdenstva Otca v sviatosti zmierenia, odvážne angažovanie sa za svätosť ako zmyslu a cieľa každého človeka ako zdroja a sily pastorácie Cirkvi. Len keď prijmeme absolútne prvenstvo milosti, bude môcť skúsenosť Jubilea život veriacich osviežiť a dať mu cieľ.

4. Modliaca sa kontemplácia Kristova živí evangelizačné poslanie Cirkvi a súčasne vedie k spoločenstvu s ním. Vzhľadom ku skutočnosti, že každý človek Krista tak veľmi potrebuje, cítime naliehavé povolanie k tomu, aby sme nielen o ňom hovorili, ale aby sme ho aj „zviditeľňovali“ prostredníctvom hlásania spásneho Slova a od-

vážneho svedectva viery v obnovennej misionárskej horlivosti.

5. Podmienkou, silou a plodom evanjelizačného poslania je spoločenstvo, jednota učeníkov, za ktorých sa Kristus modlil. Vo svete, ktorý je bolestivo poznamenaný rozorvanosťou a konfliktmi a v Cirkvi, ktorá nesie rany rozdelenia, cítime o to viac povinnosť spiritualitu spoločenstva a to ako vo vnútri kresťanských spoločenstiev tak aj pri pokračovaní ekumenickej cesty a medzináboženského dialógu v láske, pravde a dôvere, pričom nasledujeme príkladný podnet, ktorý nám dáva Svätý Otec. Spoločenstvo nalieha na Cirkev, aby vyhlásila solidaritu s ľudstvom, najmä v súvislosti s globalizáciou a rastúcim zástupom chudobných a trpiacich, so všetkými, ktorých nenarušiteľné práva sa pošliapávajú – v oblasti života, zdravia, práce, kultúry, účasti na živote spoločnosti a náboženskej slobody.

6. Voči tým národom, čo trpia pre napätia a vojny, obnovujeme svoje záväzky zasadzovať sa za spravodlivosť, solidaritu a pokoj. Naše myšlienky sa venujú najmä Afrike, kde sú početné skupiny zasiahnuté etnickými konfliktmi, pretrvávajúcou chudobou a vážnymi chorobami. Afrike musí patriť solidarita celej Cirkvi.

V jednote so Svätým Otcom vysielame naliehavú výzvu všetkým kresťanom, aby sa ešte intenzívnejšie modlili za pokoj vo Svätej zemi a prosíme zodpovedných predstaviteľov národov, aby pomohli Izraelčanom a Palestínčanom žiť spoločne v mieri. V krajine Ježiša sa situácia v ostatnej dobe stala veľmi vážnou a prelialo sa tam príliš veľa krvi. V spoločenstve so Svätým Otcom naliehavo prosíme zúčastnené strany, aby okamžite zastavili streľbu a znovu začali dialóg na základe rovnosti a vzájomnej úcty.

7. V súvislosti s početnými vážnymi a novými výzvami, ktorým Cirkev na tomto epochálnom prelomovom bode čelí, povzbudzuje nás skúsenosť viery Jubilea, aby sme nemali strach, ale vyplávali na širé more, a aby sme pritom vložili celú svoju nádej do Krista a zverili sa materinskému príhovorovi najsvätejšej Božej Matky Márie.

Sprevádzame Svätého Otca pri jeho nasledujúcej ceste na Ukrajinu svojou modlitbou a chceme potvrdiť naše bratské spoločenstvo so všetkými cirkvami východu.

Pastorálne perspektívy Cirkvi v novom tisícročí

Jean-Marie kardinál Lustiger

Vo svojom vystúpení sa parížsky kardinál Jean-Marie Lustiger zamerl na prostriedky, ktoré by mala Cirkev používať na dosiahnutie cieľov, ktoré pre Cirkev narysoval pápež Ján Pavol II. v Novo millennio ineunte. Začal otázkou, z akej perspektívy by mali kardináli uvažovať o výzvach, ktoré sú pred nimi. Na to odpovedal:

Prvoradý význam má identifikovanie subjektu nášho pôsobenia. Je to Cirkev pozorovaná nie z ľudského pohľadu názorov ako jedna zo spoločenských inštitúcií ľudstva, ale očami viery ako Kristova nevesta.

Kristus je jediným „programom“ Cirkvi. Podľa akej metódy by sme mali plánovať pastoračné programy?... Musíme dôkladne pouvažovať o vzťahu medzi cieľom a prostriedkami. Prostriedky musia byť v súlade s cieľom, zdôraznil kardinál Lustiger a pokračoval:

Vstúpili sme do novej éry, ktorá volá po novej evanjelizácii z našej strany.

V tomto ohľade by sme mohli povedať, že hlásanie evanjelia je ešte stále v počiatočných fázach a dnes používa takú silu spásy, spravodlivosti a pokoja, aké si ľudia nevedeli predstaviť v obmedzení antického sveta.

Čo sa týka programovania služieb Cirkvi v treťom tisícročí parížsky arcibiskup povedal:

Musíme mať svoje oči viery ešte viac zamerané na Krista... Existuje naozaj perfektný súlad medzi dielom Krista a pokornými prostriedkami, ktoré sme vyzvaní používať na dokonanie spásnej vôle Otca a úlohy zmierenia, ktorú nám zveril Syn.

Sú všetky prostriedky neutrálne? Sú vhodné pre službu evanjeliu, ak samozrejme neobsahujú nejaký prvok odporujúci morálnemu dobru? Kardinál si tiež položil otázku, či Cirkev môže alebo má a či nemá používať „technické riešenia“ alebo know-how poznačený ľudskými a spoločenskými vedami a mnohoraké metódy manažmentu dnes vyvinuté. Na to si odvetil takto:

Ľudské prostriedky nie sú vždy vhodné pre Cirkev, pretože v ľudskom živote zvolené prostriedky často naberajú aspekt cieľa – sú zredukované na službu neprimeraným cieľom – vôli dosiahnuť moc, túžbu po potešení, zisku, či márnostiach sve-

ta. Skrátka robíme si idoly z prostriedkov. Naše skutočné idoly zostávajú skryté.

„Prostriedky nemôžu zaujať miesto cieľa. To platí v politike ako aj v hospodárstve a vo všetkom ľudskom podnikaní, ktoré musí mať za cieľ slúžiť spoločnému dobru ľudstva. Ľudské prostriedky nemôžu byť náhradkou Božieho cieľa Cirkvi, jej úlohy posväcovania v mene Ježiša. Ak sa obmedzíme na technické prostriedky pri našej evanjelizačnej práci, zle chápeme subjekt tohto pôsobenia, ktorým je sama Cirkev. To by bolo ignorovanie pôvodnej povahy poslanca, ktoré jej Kristus zveril.“

„Reorganizácia ide vždy na úkor ľudí, má svoje

obete a často sa odkláňa od svojich cieľov. Revolučné obdobie, ktoré východná Európa zažila v ostatnom storočí, je toho ilustráciou.“

„Milosrdenstvo a láska musia byť zdrojom a silou každej obnovy. Zmenu možno dosiahnuť a vytužiť si ako vyjadrenie väčšieho milosrdenstva a väčšej vernosti – väčšieho milosrdenstva k tým najmenším, chudobným, k tým, ktorí nechápu, ktorí nevedia, čo robia, a väčšej vernosti samotnému Kristovi a jeho Duchu. Ak budeme pokračovať v tejto pokore a chudobe, ak nové myšlienky, ktoré navrhujeme, absolútne nebudú príčinami rozkoľov alebo rozdelení, potom to vyústi do nových obrátení a väčšej lásky k jedinému Pánovi.“

Vyhlásenie Spravedlnost a mír

Seminár „Stretnutie so susedmi“ 5. mája 2001 Marianka, Slovensko

Účastníci stretnutia predstaviteľov rád Iustitia et Pax v krajinách strednej Európy – Českej republiky, Maďarska, Rakúska a Slovenska, prítomné osobnosti slovenského verejného života, predstavitelia náboženských a občianskych združení a ostatní prítomní pre-rokovali šírku nastolených problémov a zhodli sa na týchto záveroch:

1. Súčasnosť charakterizuje kombinované pôsobenie politických, ekonomických, vedeckotechnických, demografických, environmentálnych a multicivilizačných faktorov, ktoré prekračujú hranice národných štátov a prejavujú sa v globálnom meradle. Tento proces prináša výrazné zmeny v postavení jednotlivcov, spoločností, národov, kontinentov a civilizácií na celom svete. Tento jav súhrnne označujeme ako Globalizácia (mondializácia).

2. Globalizácia v terajšej podobe sa naplno prejavuje v druhej polovici 20. storočia a urýchlila sa po kolapse komunistických režimov a zániku bipolárneho sveta po roku 1989.

3. Globalizácia je komplexný jav. Je výsledkom dlhodobého historického procesu vzájomného spoznávania, pôsobenia, výmeny

duchovných a materiálnych hodnôt, interakcie rozličných ľudských spoločností, národov, kultúr a civilizácií. Ako kresťania, dôverujúci Božiemu stvoriteľskému dielu, usilujeme sa pochopiť globalizačný proces ako súčasť skrytého Božieho plánu na postupné zjednocovanie ľudského pokolenia pri zachovaní všetkých jeho autonómnych súčastí.

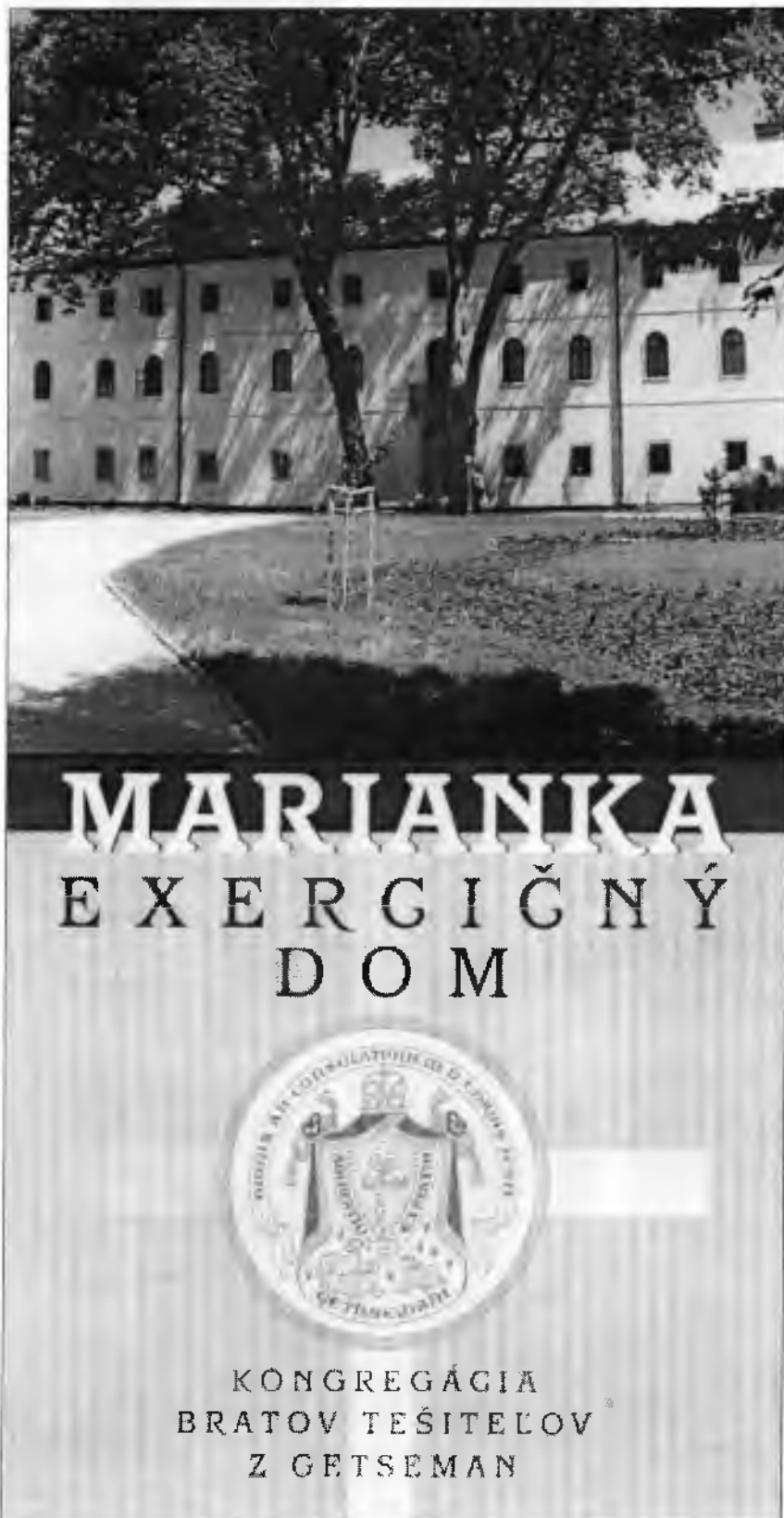
4. Proces globalizácie v súčasnosti urýchlujú najmä ekonomické hybné sily, ktoré rozširovaním trhového hospodárstva zachvacujú čoraz širšie oblasti Zeme. Tento ekonomický aspekt nám však nesmie zakryť ostatné zložky tohoto procesu. Hospodárska oblasť nemôže byť a nie je jedinou a dominantnou zložkou globalizácie. Nesmieme zanedbávať analýzu ostatných faktorov, rozpad rodiny, environmentálne hrozby, situácia národných kultúr, výzvy globálnej kultúry, stret rozdielnych civilizácií a náboženských vyznaní. Osobitnú dôležitosť pripisujeme rastúcej vlně globálneho násillia, postupujúcej straty ľudských etických hodnôt a sekularizácií.

5. Ako kresťania žijúci v strednej Európe, uvedomujeme si, že ani stredoeurópsky región sa nevyhne globalizácii a jej účinky nás

Exercičný dom Nepoškvrnenej Panny Márie z bývalého kláštora prebudovaného v minulom storočí na kaštieľ po generálnej rekonštrukcii v r. 1991–1999 ponúka svoje priestory na duchovné cvičenia a duchovné obnovy.

K domu patrí záhrada s parkovou výsadbou. V pútnickom areáli okrem kostola sú rôzne sakrálne objekty a na úbočí unikátna krížová cesta.

Pre ubytovanie pripravených 30 izieb, zväčša dvojlôžkových s príslušenstvom.

Miestnosti pre semináre pre cca 100 návštevníkov.

Historická jedáleň / Kaplnka

P. Viliam Vala, generálny predstaviteľ, Kongregácia bratov Tešiteľov Marianka 8. 6. 2001.

Lurdská jaskyňa.
Mesačná púť, 8. 6. 2001,
Dr. Karel Zachař.

Prístupové cesty:

- Z autobusovej stanice Bratislava-Nivy.
- Smer od Bratislavy: autostráda, výjazd Lamač, smer Stupava. Odbočka do Marianky v Záhorskej Bystrici.
- Smer od Brna: autostráda, výjazd Stupava, odbočka do Marianky za Stupavou.

Adresa: **Exercičný dom Marianka, Nám. 4. apríla 18
900 33 Marianka**
Tel.: 00421-7-65 93 60 07
Tel./fax: 00421-7-65 93 60 11

Svätá studňa.

Svätá studňa - kaplnka.

Mariatál a kongregácia Tešiteľov z Getsemani

PhDr. Tomáš Oravec

Želanie niekdajšieho mariatálskeho farára Jozefa Talčíka, aby sa Mariatál dostal do rúk rehoľníkov, sa splnilo roku 1927, keď správa pútnického miesta bola odovzdaná kongregácii Bratov Tešiteľov z Getsemani. Je to iste dielo prozreteľnosti, že mladá kongregácia, ktorá sa iba utvára, dostáva do svojej správy také vzácne pútnické miesto, ako je Mariatál.

Kolískou Tešiteľov je Viedeň. Tam na Rennwegu pri kostole Najsvätejšieho Vykupiteľa stojí ich materský dom. Zakladateľom je generálny superior P. Jozef Ján M. Litomiský. Ako mladý kňaz s bolesťou pozoroval, že svet sa po strašnej vojne ešte viac odkláňa od Boha. Mnoho sa podnikalo, aby bola zmiernená hmotná bieda, ktorá najmä vo veľkomeste bila do očí. Ale mladý kňaz, ktorému bola vo Viedni pridelená opatera ranených vojakov, videl ešte hroznejšiu ranu, ktorú zasadila vojna. Bol to práve veľký úpadok mravnosti, príčina, že hynú duše, videl teda biedu, zavinenu rozšírením epidémie hriechu. Túto otvorenú ranu bolo treba liečiť. P. Litomiský videl takto aj svoje poslanie, ktoré mu zverila Prozreteľnosť. Bolesť novej doby museli byť vyličené heslom: „Všetko na potechu Najsvätejšieho Srdca Ježišovho“. Preto zakladateľ pomenoval svoju družinu Tešiteľia z Getsemani. Jeho myšlienka bola smelá: akoby človek chcel tešiť Boha. Má však svoje odôvodnenie: keď môže človek hriechami Najsvätejšieho Srdca zarmútiť, prečo by ho nemohol i tešiť? A čoskoro aj hlas Kristovho námestníka umlčal pochybovačov, keď v encyklike „Miserentissimus Redemptor“ vyzýval veriacich, aby dávali Božskému Srdcu zmier za urážky, ktorých sa mu dostáva od nevďačného sveta. A to bolo úlohou a zvláštnym cieľom Tešiteľov: pod vedením a ochranou Nepoškvrnenej Panny Márie obetovať svoj vnútorný a vonkajší život na zmierenie Božského Srdca za hriechy vlastné i cudzie a klaňať sa mu, opustenému vo svätostánku. S uzmierovaním a adoráciou úzko súvisí druhá povinnosť Tešiteľov: modliť sa za umierajúcich hriešnikov a pomáhať im tiež dobrými skutkami. Každý člen, aby mohol dosiahnuť svoj cieľ, zaväzuje sa sľubom chudoby, čistoty a poslušnosti, ako je to zvykom a

podstatnou vecou v každej reholi. Okrem toho denne koná poklonu pred sviatostným Spasiteľom, zaopatruje chorých, zachováva mlčanie, všetko pod ochranou a podľa príkladu Nepoškvrnenej Panny a svätých ochrancov sv. Jozefa, sv. Klementa M. Hofbauera, sv. Cyrila a Metoda, sv. Jána Nepomuckého, sv. Františky Rímskej, sv. Margity M. Alcoque a sv. Anjela, tešiaceho Pána Ježiša v Getsemanskej záhrade. Keďže symbolom Tešiteľov je Getsemani, ich pozdrav tiež vyviera zo súcitu: „Môj Ježišu, s tebou trpieť - v utrpení teba tešiť“. Všetko ich úsilie vyjadruje najkrajšie medaila, ktorú nosí každý člen s doživotnými sľubmi: Anjel teší Spasiteľa v Getsemanskej záhrade a v kruhovitom nápisu je krátko povedaný celý cieľ rehole: Adoratio - Imitatio - Expiatio - Amor (Poklona - Nasledovanie - Zmier - Láska).

Novú kongregáciu povolil v deň svojho korunovania 12. februára 1922 pápež Pius XI. Zanedlho, na sviatok Sedembolestnej Panny Márie, obliekol viedenský kardinál Piffl do tešiteľského rúcha prvých členov.

Po zakladateľovi a prvom generálovi P. Litomiskom bol prvým slovenským členom P. Ján M. Polakovič. Tento račišdorfský rodák dobre poznal Mariatál a oboznámil s ním aj svojho generálneho superiora. Už v septembri roku 1922 privádza P. Litomiský pút viedenských Slovákov a tak si zamiloval Mariatál, že takmer každoročne najmenej raz priviedol pút z Viedne.

Roku 1924 na sviatok sv. Anny aj kázal v Mariatáli. Na jeseň prišiel opäť s veľikou púťou pekne krojovaných viedenských Slovákov.

Už vtedy na žiadosť tamojšieho farára Czaykowského dovolil, aby niekoľkí členovia ostali cez pútné obdobie vypomáhať. Natrvalo sa tam ešte nemohli usadiť, lebo nebolo naporúdzí dostatočných síl. Stalo sa tak až neskoršie, roku 1927. Správu pútnického miesta zveril kongregácii Bratov Tešiteľov z Getsemani biskup Dr. Pavol Jantusch, apoštolský administrátor trnavský. Dňa 13. júla 1927 zohorský dekan Gratzner v prítomnosti lamačského farára Pastýrika odovzdal kľúče pútnickej svätyne novému administrátorovi P. Jánovi Polakovičovi.

začínajú postupne zasahovať. Ako ľudia, ktorí cítia spoluzodpovednosť za osudy svojich spolubratov v stredoeurópskom priestore, sme povinní analyzovať rôzne vplyvy globalizácie. Na základe poznania, vedení kresťanskou inšpiráciou, pracovať vo svojom okolí na posilňovanie pozitívnych črt a na energický zápas s negatívnymi dôsledkami tohoto zložitého procesu zjednocovania.

6. Analýza výziev globalizácie vo svete a jej dôsledkov nás vedie k opatrnosti. Vidíme svet neustále rozdelený na tri veľké oblasti. Na jednej strane stále bohatnúce ekonomicky vyspelé krajiny (krajiny „Severu“), vedľa nich rozsiahla skupina štátov, ktorá sa usiluje dosiahnuť ekonomickú a technologickú špičku. (Sociálne, ekonomicky a tradíciami patrí stredná Európa do tejto skupiny krajín.) Na druhom póle sú rozvojové krajiny „tretieho sveta“, krajiny rastúcej chudoby, hladu, zadĺženia, chorobnosti a ohrozeného životného prostredia. Napriek pôsobeniu celosvetových inštitúcií (OSN, WTO, WB) sa ľudstvu nepodarilo vyriešiť závažné globálne problémy a eliminovať globálne hrozby. Ako kresťania vidíme hlavný dôvod nie v ekonomických, hmotných ale v duchovných, ľudských faktoroch.

7. V podmienkach strednej Európy s výraznými kresťanskými tradíciami a s pomerne slušnou životnou úrovňou, ekonomické a sociálne výzvy globalizácie nebudú na nás doliehať natoľko, ako na krajiny „tretieho sveta“. Uvedomujeme si však, že čaká nás zápas s inými výzvami globalizácie. Patrí sem: demografická stagnácia našich krajín (starnutie obyvateľstva, migrácia, emigrácia mládeže), stret s ľuďmi z neštandardných etnických skupín (rómsky problém), rastúci príliv ľudí iných kultúr a náboženstiev do našich krajín.

8. Osobitne naliehavo pociťujeme problém narastajúcej sekularizácie a zmeny hodnotovej orientácie našich spoluobčanov, čo sa

v praxi prejavuje v oslabení klasickej rodiny, narastaní morálneho relativizmu, zvyšovaní zločinnosti a oslabení sociálnej súdržnosti. Zásadnú pozornosť si vyžaduje zápas o hodnotu ľudského života (otázka potratov a eutanázie) ako v pastorácii, laickom apoštoláte, ale rovnako aj neustálym pôsobením vo všetkých médiách.

9. V podmienkach globálneho politickoekonomického, ale aj civilizačného súperenia za veľmi dôležité považujeme zachovanie a rozvíjanie civilizačných hodnôt kresťanskej Európy. Revitalizácia kresťanských hodnôt našich národov, posilňovanie našej celoeurópskej solidarity je dôležitým činiteľom globálnej súťaže rozličných civilizačných a hodnotových systémov. Z tohoto hľadiska považujeme za dôležité odbúrať posledné predsudky a animozity aké z minulosti pretrvávajú medzi našimi národmi a etnickými skupinami.

10. Kresťania strednej Európy, priestoru malých národov, ktorým geografická poloha a historické osudy, dali určité spoločné črty, majú práve v období globalizácie šancu, aby ukázali Európe a svetu možnosť koexistencie v mieri a prosperite. Naše národy si zachovali bohatstvo svojich národných kultúr. Práve tieto rozmanité kultúry môžu sa stať účinnou hrádzou proti produktom „priemyslu zábavy“ (tzv. globálnej kultúry), ktorá dnes ohrozuje deti, mládež a sociálne slabé vrstvy.

11. Rozvíjať pozitíva globalizácie a brániť sa negatívnym dôsledkom je možné iba sústredeným úsilím všetkých pozitívne orientovaných ľudí. Osobitná úloha tu pripadá nám kresťanom. Pri zachovaní vernosti našej viere musíme byť pripravení na dialóg s inými civilizáciami a ich náboženstvami, ktoré sa migráciou dostanú do nášho susedstva.

Bůh v mém životě

Ježíš neměl v mém životě místo už od narození, spíše naopak. Neměl jsem rád hodiny náboženství, mše svaté byly dlouhé, kázání nezajímavé, Církev nudná. Do náboženství a do kostela jsem chodil, protože mně nutila rodina. Na nedělní mši svaté jsem vydržel maximálně půl hodiny. a i to bylo moc. Neměl jsem chuť poslouchat něco, čemu jsem nerozuměl. A než jsem stačil pochopit víc, pohltit mě svět. Můj život byl vcelku v pohodě. Žádné závazky, dělal jsem si co jsem chtěl. Vždyť - na světě jsem jenom jednou, tak proč, bych si neužíval. Ale

časem jsem zjišťoval, že mi něco v tom mém „svobodném“ životě chybí. Chyběla mi totiž opravdová láska, opravdoví přátelé, kteří by mě nepomlouvali, nesmáli se mi a o které bych se mohl opřít. Tohle vystřízlivění mi pomohlo najít cestu ke Kristu, k Lásce. Začal jsem chodit rád do náboženství, kostel jsem navštěvoval i přes týden spolupracoval jsem s knězem, ministroval. Také o svátosti biřmování, kterou jsem měl přijmout, jsem začal uvažovat daleko hlouběji. Bůh - to byla jediná bytost, která nepohrdla mou osobou. Ba právě naopak,

přes všechnu tu bolest, kterou jsem mu způsobil, byl pořád se mnou, měl mě rád a nezavřel mi své srdce. Je pravda, že můj život se hodně změnil a že je těžší. Křesťan je trnem v patě světu, a svět se ten trn snaží odstranit. Život, který jsem žil předtím, nebyl tak těžký, jako je teď ale Pán mi dává sílu, abych kříž uměl nést, abych životem neproplul, ale využil ho ke službě Pánu a svým bližním.

Ježíš řekl: „Lékaře nepotřebují zdraví, ale nemocní. Nepřišel jsem, abych volal spravedlivé, ale hříšníky“. (Mk 2,13-17). (kk)

Po zpívání českých pašijí v chrámě Panny Marie na Nábřeží

informoval farář z Tasovic páter Miroslav Jesel, CSsR návštěvníky klubu sv. Klementa Maria Hofbauera o pražské arcidiecézní pouti do Tasovic a Vídně. 27. května 2001 se poprvé od 30. let minulého století vrátili Češi

z Čech do kostela Maria am Gestade. Jak to bylo zvykem už za pradávných časů. Začala doba radosti . . .

Redaktor po mši svaté na návštěvě v klubu.

Foto Vl. Cevla, Vídeň XV

V chrámě Panny Marie na Nábřeží

Fotodokumentace Vladimír Cevla, Vídeň XV

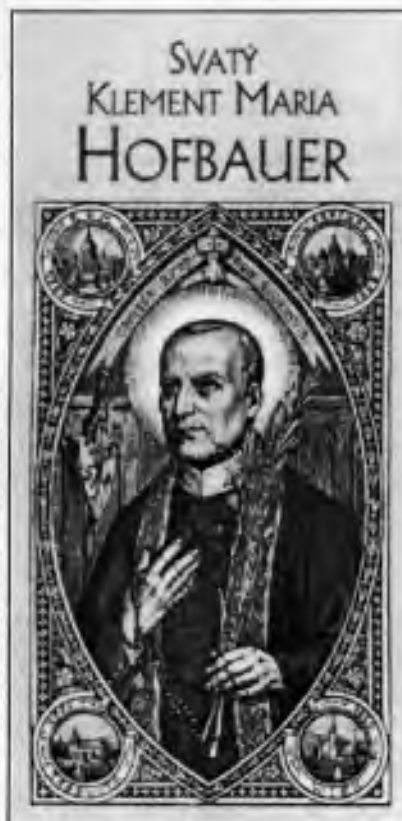

26. květen 2001
Tasovice

27. květen 2001
Víděň

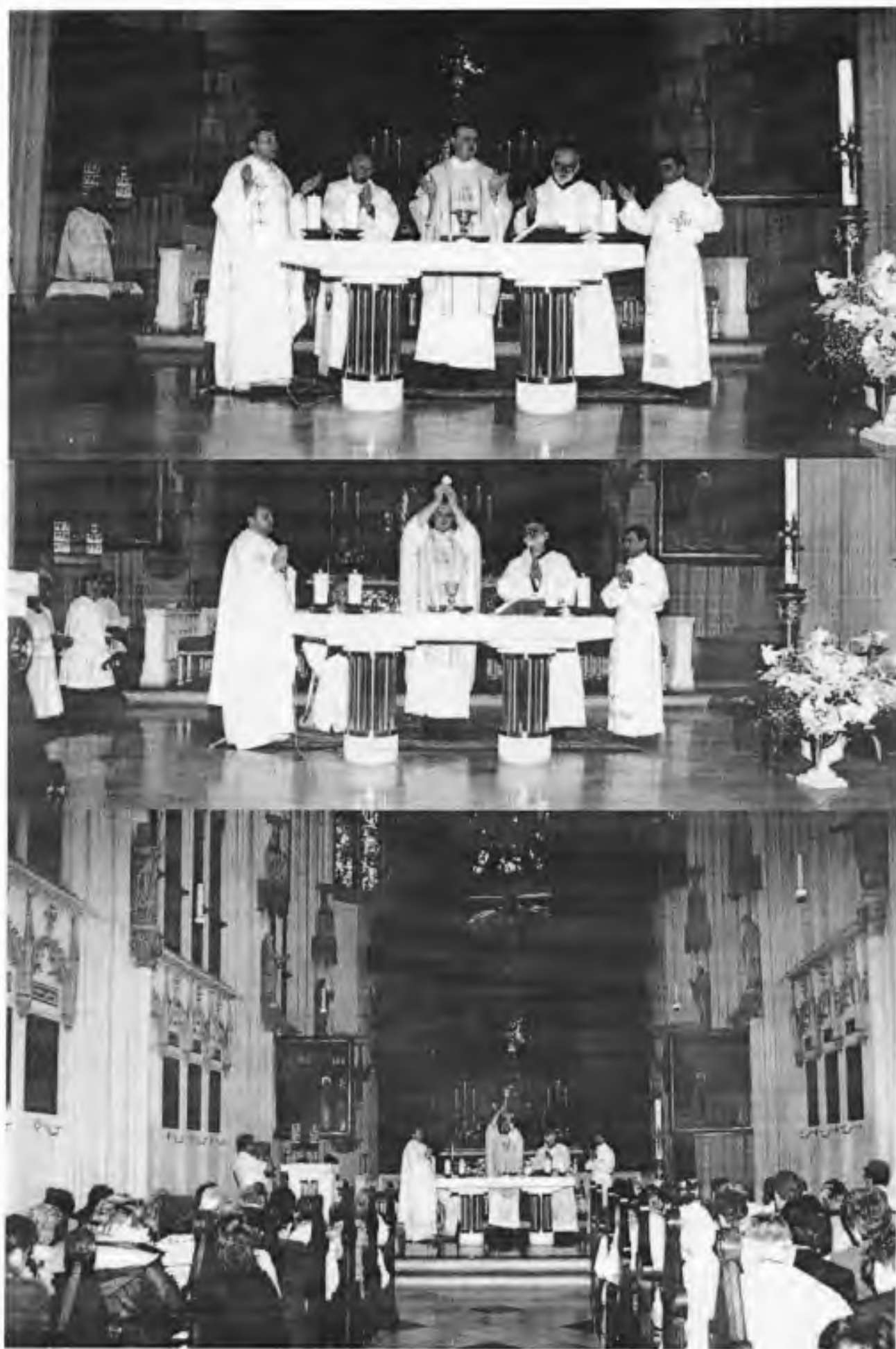

*D. Klement Maria Hofbauer Congregat. firmi Redemptor
celebrav. die 19. Maji 1786.*
*J. Thaddeus Fülll Congregat. firmi Redemptorif celebrav.
die 19. Maji 1786*

Když vzpomíná Boží dobrodruh...

dodala Olga Vokalíková; zapsala Kateřina Grunclová

První den noviciátu proběhla tzv. obláčka, tj. přijetí řeholního roucha. Na slavnost přijela moje maminka. Dodnes si vzpomínám, že to nesla velmi těžce, protože cítila, že mě navždy ztrácí. Přijímala to ale velmi hrdině.

V noviciátu nás začínalo patnáct, byl mezi námi i současný českobudějovický biskup Antonín Liška a velký muzikant, svatohorský varhaník Karel Bříza. Dalšími spolunovici byli Václav Vávra, Ludvík Pavlíček, Ignác Coufal a jiní.

Noviciát byl velmi přísný, protože nás měl důkladně připravit na tvrdý život misionáře. Téměř osm hodin denně jsme strávili na kolech. Hlavní důraz se kladl na pokoru. I v noviciátě mě však při vši vážnosti neopouštěl smysl pro humor. Byl jsem pověřen službou kostelníka v naší kapli. Byla to pro mne příležitost ke cvičení pokory a pro pátera magistra možnost k různým zkouškám mé „dokonalosti“. Zažil jsem tam několik veselých příhod, při nichž jsem rozesmál celý noviciát.

Kohout a křížová cesta

Každý den jsme se modlili v kapli křížovou cestu. Střídali jsme se ve vedení této pobožnosti. Nadešel osudný pátek, kdy přišla řada na

mne. Byla to křížová cesta podle vzoru sv. Alfonse, našeho zakladatele. Došel jsem ke dvanáctému zastavení: Pán Ježíš umírá na kříži. Nastala chvilka tichého rozjímání před umučeným Kristem. Bylo to v červenci, ve tři hodiny odpoledne. Všichni jsme klečeli a v kapli bylo mimořádné ticho. Okno na střeše bylo otevřené. V tom nečekaně zakokrhla kohout tak nahlas a tak svobodně, až nám zaléhaly uši. Bylo to příliš pro naši bránci - všichni jsme propukli v nehorázný smích. Málem jsme se váleli po zemi, nemohli jsme se přemoci.

V tom okamžiku se otevřely dveře kaple a dovnitř, do té rozveselené vřavy, vstoupil sám pater magister. Smích na rtech nám ztuhl. Pater magister svýma bystrýma očima

odhadl situaci a chystal se vynést rozsudek. Bylo to strašné. Slíbil mi vyházet z noviciátu, protože si prý nedovede představit, že by redemptoristovi, který má hlásat Ježíše Ukřižovaného, byla k smíchu křížová cesta, a zvláště vrchol - dvanácté zastavení. Odešel a já jsem počítal, že budu balit kufr. Nakonec jeho moudrost zvítězila. Horší bylo, že jsme nemohli nic vysvětlovat, jenom vkleče přijímat důtku a trest. Přesto považuji rok strávený v noviciátě za nejplodnější a nejvzácnější rok svého života. Už nikdy v životě jsem se z různých příčin nedostal k tak intenzivní modlitbě a oběti.

(Z knihy P. Jaroslava Sallera CSsR Boží dobrodruh, vydalo Karmelitánské nakladatelství v roce 1999)

Svatá Hora u Příbrami - poslední stanice v životě pátera Jaroslava Sallera, CSsR

Lorety v Římově u Českých Budějovic

Stanislav Maria Holeček, Lucern

Na jihu Čech, 17 km od Českých Budějovic, se nalézá významné poutní místo Římov. Nachází se na průsečíku silnice z Č. Budějovic do Dolního Dvořiště a dále do Lince se sil-

Apoštol z Poslední večeře Páně

nicí z Třeboně do Č. Krumlova. 2. července letošního roku si připomeneme 351. výročí posvěcení římovské Lorety. Střed poutní svatyně zvláštního půvabu tvoří kaple Lorety obklopená ambity. Překrásná socha Panny Marie Loretánské upoutá každého příchozího poutníka svým milým pohledem. Barokní socha Panny Marie snědé pleti s Ježíškem na ruce a v šatech nádherně živých barev okouzlí všechny. Množství votivních děkovných cedulek a obrázků svědčí o vyslyšení prosb poutníků. Ambity kolem Lorety svým klidem přímo vybízejí k tiché meditaci. Nádvoří před ambity je chráněno staletými lipami. Největší z nich prý zasadil sám zakladatel poutního místa Jan Gurre. Kolem Ří-

movy je ve volné přírodě křížová cesta s 25 kaplemi, postavenými a vyzdobenými v tzv. „jihočeském lidovém baroku“. Vznik poutního místa je už sám podivuhodný. O tom nám napsal v modlitebním sešitku „Pobožnost křížové cesty“ (vydaném vlastním nákladem v roce 1940) římovský děkan František Gabriel: Krumlovští jezuité v 17. století (1626) obdrželi od knížete Eggenberga darem celé římovské panství, jehož vznik lze bezpečně klást do prvních dob osídlení tohoto kraje kmenem Dudlebanů. Krumlovský jezuitský pater Jan Gurre, lékárník, rodák brněnský, měl podivný sen: zjevil se mu Pán Ježíš nesoucí kříž a s ním Panna Maria Bolesná a vyzvali ho, aby v Římově postavil Loretu a křížovou cestu. Tentýž sen měl i kapucín pater Alexius, který už jednou na pouti v Jeruzalémě byl. Tento se dohodl s P. Gurrem, že se ještě jednou vypraví do Svaté země a nakreslí si tam podrobně plán křížové cesty. Pak se podle tohoto nákresu dali oba kolem roku 1640 do stavby. Pater Gurre měl na starosti stavbu Lorety (1648–1650) – kaple podle nazaretského domku, ve kterém podle podání přebývala Sv. Rodina a jenž prý byl od andělů přenesen do Loreta v Itálii. Loreta římovská také přesně ve svém vnitřku odpovídá Loreti v Itálii. Kolem Lo-

Kristus a skupina apoštolů z Poslední večeře Páně.

rety postavili (1652–1658) ochozy čili ambity se 36 oblouky. Na vnitřních se nachází 36 obrazů na plátně, vyobrazujících celý život Panny Marie; proti nim jsou v obloucích na zdi namalovány obrazy nejpatrnějších poutních míst české země. Uprostřed na klenbách jsou symbolická vyobrazení četných mariánských invokací. K východní straně je přistaven barokní rotundový kostelík zasvěcený v r. 1697 Duchu svatému. P. Gurre je pohřben v římovské Loreti. P. Alexius mezitím dohlížel na stavbu 25 kaplí křížové cesty (1648–1705), z nichž každá je jiná, první dvě uzavřené, jiné polootevřené, některé s obrazy, jiné se sochami. Celá křížová cesta má délku 6 km a vine se kolem Říмова v krajině zvlášť k tomu vhodné; začíná kaplí „Loučení“ a pokračuje kolem úrodných polí k „Večeři Páně“, která na každého svými sochami v životní velikosti mohutně působí, prochází „Stadní branou“ k lesu, kde je ukryta kaple zvaná „Pustá ves“, v níž je znázorněn Kristus Pán se třemi nejmilejšími apoštolů. Kolem malé kapličky „Smutné duše“ vystupuje přes potok na „Horu Olivetskou s Andělem“, načež kolem „Chromého Žida“ se svažuje k „Potoku Cedronu“, jenž v létě také vysychá a přes který je postavena kaple „Cedron“. Překračuje silnici (Třeboň – Č. Krumlov) a kol dvou menších kapliček se přibližuje do poříčí řeky Malše, podél níž se vine s kaplemi „Děvečkou“ a „Malým Pilátem“. Stoupá potom kolem mlýna k „Herodesovi“ a odtud dosahuje hřbitova u kaple „Setkání“. U „Veroniky“ opouští silnici a zahýbá do stráně pod Římovem nad řekou Malší, prochází kaplí „Plačících dcerek“ a dále „Šimonem“ až na „Kalvárii“. Sklání se pak kol kaple „Piety“ dolů do lesa s „Božím hrobem“, kde je tklivě a věrně znázorněno umučení Páně. Cesta pak spěje ke svému zakončení výstupem ke kostelu na prostranství „Pod lipami“, kde u staleté mohutné lípy bývají poutní kázání a často i polní mše sv. pro poutníky. Tolik z textu P. Gabriela. Sám Bohuslav Balbín řadí Římov mezi nejvýznamnější poutní místa

světa. O počtu poutníků v Římově napsal ve své knize „Diva Turzanensis“ (z roku 1658), že v roce 1657 na hlavní svátek Navštívení Panny Marie navštívilo Římov na 10 000 poutníků a v knize „Diva Montis Sancti“ (z roku 1665) odhaduje počet poutníků za rok na 80 000, což byl opravdu počet úctyhodný. Ještě před druhou světovou válkou přicházelo tradičně na římovské poutě až 36 procesí! Jejich korouhve stávaly vystavené v ambitech. Poutníci přicházeli pěšky z celých jižních Čech. Dvě kaple na okraji Říмова svědčí o zázračných uzdraveních, která se tam o poutích stala: v Horním Římově je větší kaple na památku uzdravení ochrnuté holčičky a u lesa za Římovem na cestě, kudy chodívala procesí od nádraží Kamenný Újezd, stojí „Kamenná kaplička“ na památku uzdravení slepého děvčátka. Bylo uzdraveno, když se poutníci ještě naposledy pohledem a písněmi loučili s Pannou Marií Římovskou.

Informace o poutích v Římově

V Římově se konají každoročně čtyři hlavní poutě: - jarní pouť v neděli po svátku

Zámeček, bývalá rezidenční budova v Římově.

Historická poutní pohlednice.

„Nalezení sv. kříže“, t.j. v neděli po 3. květnu - farní pouť na hod Boží svatodušní - letní pouť v neděli po 2. červenci, kdy se slavil svátek „Navštívení Panny Marie“ - podzimní pouť v neděli po svátku „Povýšení sv. kříže“, t.j. v neděli po 14. září na Květnou neděli se koná křížová cesta v přírodě, stejně tak 26. června na svátek mučedníků sv. Pavla a Jana na poděkování za ochranu před morem. **Mše svaté** se konají v sobotu před poutí navečer v 18.30 hod., v neděli o pouti v 7.15 v 9.00 a v 11.00 hod. **Požehnání**

Kaple „Velký Pilát“.

v neděli při pouti i každou neděli je ve 14.30 hod. Nově se konají v Římově „**Fatimské dny**“ Informace vám podá farní úřad č.p. 10, 373 24 Římov u Č. Budějovic telefon číslo 00420 38 - 798 72 44. Do Říмова jezdí autobusy z autobusového nádraží v Českých Budějovicích směr Římov - Besednice. **Vlakem** pojedete po trati do Horního Dvořiště do stanice Holkov - Římov. Odtud je do Říмова 3 km. Nebo do stanice Kamenný Újezd. Pak pěšky přes Krasejovku přes les do Říмова asi 6 km. Tudy chodívala procesí kolem „Kamenné kapličky“.

Nezapomeňte v Římově navštívit i pátera Tomáše Koňářka O. Cr.

Při návštěvě v Jaroměřici nad Rokytnou redaktor našel v kostele Vídeňský Věstník vydání Pokoj a dobro.

Ostře sledované mše

Jan - Květy

Věřící si při bohoslužbách na moravském mariánském poutním místě, Svatém Hostýně u Kroměříže, už zvykli na decentní otáčení kamer nad svými hlavami. Od března tu totiž probíhá v našich podmínkách nevidaný projekt - zpřístupnění baziliky a hlavně mší pomocí internetu široké veřejnosti. Stačí kliknout na stránku www.hostyn.cz a můžete navštívit Hostýn 24 hodin denně . . .

Virtuální pouť zpřístupňují dvě kamery - jedna uvnitř a druhá vně baziliky - a několik citlivých mikrofónů, takže přenos mší je zajištěn perfektně zvukově i obrazově. Dosavadní ohlasy věřících jsou vesměs kladné, zejména těch, kteří se slavnostních bohoslužeb účastní ve svých domovech za oceánem: v USA, Kanadě, či Austrálii. „Věřím, že hodně Čechů v zahraničí povzbudí, když se mohou podívat na tyto stránky a vidět kousek božího domova, který jim připomene čas, kdy tuhle horu navštěvovali,“ píše varhaník Vladimír Vaculík na stránce odkazů.

O názor na „webovskou prezentaci víry“ Týdeník Květy požádal **Msgre. Jana Graubnera**, olomouckého arcibiskupa a velkého propagátora myšlenky virtuálního přenosu bohoslužeb:

„Jsem rád, že se taková věc podařila. Internet umožňuje spousty nejrozličnějších přenosů informací. Považuji tedy za správné, aby i tam byla církev přítomná nejen informacemi, ale i tím nejpodstatnějším, co může nabídnout.“

Narazili jste na nějaký odpor ze strany „konzervativněji smýšlejících věřících“?

„Ne, nenarazili jsme na žádný odpor. Přístup na internet zatím nemají všichni lidé,

takže není možné počítat s reakcí všech skupin. S poděkováním se už ozvali lidé mimo naši republiku, například z USA, protože si přes internet udělali duchovní pouť na Svatý Hostýn, kam nemohli přijet reálně.“

Bude podle vás někdy možné přenášet po internetu i zpovědi?

„To možné nebude. Sledování bohoslužby přes televizi, rozhlas, nebo internet je pomůckou především pro nemocné nebo ty, kteří se nemohou účastnit osobně. Nikdy však nenahradí osobní účast a skutečnou přítomnost, tak jako vám telefon či mailová zpráva umožňuje kontakt s rodinou, ale nikdy nenahradí, přítomnost v rodině.“

Madonna Svatohostýnská

Návrat k tradicím?

Jiří Tůma - Mezinárodní report

K malému zamyšlení nad tímto námětem jsme pozvali arcibiskupa Mons. ThDr. Karla Otčenáška a za mladou generaci P. Josefa Bláhu, SJ.

V poslední době často čteme a slyšíme, že někde lidé opravili kapličku, kříž, zvoničku, pořídili nové zvony na kostel, opravili křížovou cestu nebo kostel, pořádají různé poutě. Média to hodnotí jako návrat k tradicím.

Mons. K. Otčenášek: Když někde v obci opraví nebo postaví kostel, kapličku, kříž, křížovou cestu, pořídí zvony apod., je to určitě výraz jejich osobního vztahu. Jsou takové obce, kde si nikdo zdevastovaných kaplí a poškozených soch ani nevšimne. Když spadnou, pak se v lepším případě odstraní ruiny. Takový „návrat k tradicím“ pokládám za něco hodnotného. Jestliže lidem na tom záleží, pak to, co opravili nebo zbudovali, nenechají znovu ležet ladem. V kaplích se konají bohoslužby a pobožnosti a totéž platí o křížových cestách.

Co je vůbec u nás tradice? To přece nejsou budovy, ale myšlenky a postoje lidí. Je to křesťanství? A pokud ano, je to reformace, protireformace, nebo zbožnost minulého století?

Mons. K. Otčenášek: Nový katechismus cituje z věroučné konstituce z vatikánského koncilu *dei verbum*: „Posvátná tradice a Písmo svaté tvoří nedílný posvátný poklad Božího slova“ a dodává: „V němž putující Církev oko v zrcadle nazírá na Boha, zdroj jeho svého bohatství“ (čl. 97). Toto je tradice tzv.

apoštolská. Jsou i jiné tradice, které v jednotlivých oblastech časem vznikaly, a ty jsou ovšem poplatné době i místu svého vzniku. Ty mohou být schválně, upraveny či i zrušeny, nejsou-li už živé. V našem případě tato živá tradice navazuje na křesťanskou minulost národa a Církve. Jsem si jist, že střizlivý, vírou osvícený rozum pozná, co je pravé a co falešné. Jiná kritéria jsou zbytečná.

P. J. Bláha: O tradici se dá hovořit v různých formách: je tradice katolická, evangelická, židovská atd. Co se týká naší katolické tradice, má samozřejmě v Čechách svou dlouhodobou historii a myslím si, že současná tradice je zatížena některými

prvky, které by se měly znovu přehodnotit.

V občanském životě, kam se ovšem křesťanství u nás vždy silně promítalo, to může být touha vůbec, a zvláště po svobodě myšlení, demokracie a humanismus, odvaha. Nebo také třeba závist, udavačství, podlézavost, malomyslnost. Co vidíte jako tradici?

Mons. K. Otčenášek: Řekl bych, že na takovou tradici navázaly např. Akademické týdny v Novém Městě nad Metují, které mají dobrou odezvu, a to nejen v katolickém prostředí. Měli bychom se víc učit z minulosti. Zůstáváme stále dlužni té obnovné škole františkánské, dominikánské i jezuitské - kdo zná známé postavy třicátých až padesátých let - namátkou bych jmenoval: Braitto, Urban, Kajpr, Šuránek, Zvěřina, Fuchs a další a další? Vůbec ovšem nepodceňuji lidovou tradici. Na té stavěly lidové misie, které bychom znovu potřebovali - v přizpůsobených formách - jako sůl, avšak v současné době začínají naše misionářské řeholní společnosti opět skoro „od nuly“. Doufám ale, že tady také trochu „svítá“ - nadějí by mohla být farní společenství typu „Fatim“, jež jsou prověřována na Moravě. Velkým přínosem by mohla být i různá nově vzniklá hnutí. To všechno ovšem opět prověří čas.

P. J. Bláha: Česká tradice je hodně humanistická, zdůrazňuje svobodu myšlení, nezávislost na autoritách apod. Domnívám se, že církev však této tendenci mezi

lidmi v našem národě nevychá-
zí dostatečně vstříc.

*I v postoji církve u nás vždy byl
a je rozdíl mezi prostými fará-
ři zejména na venkově a hie-
rarchií, která vždy měla sklon
tvářit se jako moc . . .*

Mons. K. Otčenášek: Mys-
lím, že se tato „moc“ stále
více konsoliduje na vztah spí-
še otcovský a přátelský. A tak
to má být. Každá společnost
musí být postavena na autori-
tě, má-li být společností a ne
davem, kde si každý dělá, co
chce.

P. J. Bláha: Souhlasím s ná-
zorem, který jste uvedl ve své
otázce.

*K jaké tradici se tedy máme,
pokud vůbec, vrátet? Nebo
máme být panevropané či glo-
balisté, či jak se říkalo za ko-
munistů internacionalisté a na
tradice se dívat jako na muze-
ální folklór?*

Mons. K. Otčenášek: Na tuto
otázku jsem už odpověděl
v předchozím. Na naše tradice
jak národní, tak církevní nava-
zovat musíme - ne všechno ne-
kriticky přejímat, ale rozšířit
srdce. Pán Ježíš praví, že kaž-
dý hospodář, vyučený v Bo-
žím království, vynáší ze své
bohaté zásoby věci nové i sta-
ré.

P. J. Bláha: Myslím, že tradi-
ce, především biblická, je bib-
lickou teologií. Pro věřící lidi
je důležité, aby znovu objevili
bibli, její morální hodnoty, tak
jak jsou obsaženy jak ve Sta-
rém, tak v Novém zákoně.

*Domnívám se, že bychom už
měli navázat na dějiny našeho*

*národa. Mám tím na mysli ne-
jen touhu po svobodě, postoj
humanismu a demokracie a
postoj opravdové víry v Boha,
ale i jeho postoj opravdové
víry v Boha, ale i jeho projevy
v lidových zvycích a kultuře,
smysl pro krajinu, bydlení, způ-
sob života, literaturu, hudbu a
výtvarné umění i technickou a
obchodní zdatnost a podnika-
vost . . .*

Mons. K. Otčenášek: Ano,
vracet se k dobrým tradicím a
z toho nového si vybírat to
dobré. Pravá, pokorná inicia-
tivnost je plodem Duch Svaté-
ho. On „obnoví tvář země“!

*Zvláště křesťané by měli na-
vázat na hluboké duchovní
tradice a začít znovu hlásat
Krista. Je třeba se stát misi-
onáři a nebát se jít mezi po-
hany, kterých je dnes většina
národa.*

Mons. K. Otčenášek: Ano,
souhlasím. K tomu právě směř-
uje myšlenka „univerzálního
spřátelování“ jak ve smyslu
horizontálním - tedy vzájemně,
a to každý s každým - i ve
smyslu vertikálním, v koneč-
ném přátelství s trojedným
Bohem.

Nikdo nemá být vyloučen, žád-
ná hodnota vynechána. V Du-
chu Svatém je obrovská dyna-
mika a On také působí, aby
vše bylo uspořádáno. V našem
případě se snažíme o vzájem-
né smíření - k tomu by měla
příspěť i naše knížka svědectví
z doby totality, nazvaná „Ka-
mínky z velké mozaiky svě-
dectví o pronásledování Círke-
ve.“

P. J. Bláha: Samozřejmě je
třeba hlásat evangelium. Ale

jazykem dnešních lidí. Slova
jako milost, hřích nebo dokon-
ce i Bůh dnes většině lidí nic
neříkají. Je potřeba jim je ně-
jakým způsobem přiblížit.

*Vidíte budoucnost našeho ná-
roda optimisticky a nebo se
přikláníte spíše k názoru, že
jsme na pokraji zániku?*

Mons. K. Otčenášek: Vždy-
cky jsem byl optimista a jsem
jím i dnes. Věřím, že náš národ
a lid má zdravé jádro a to, co
je dnes „nalepené“, se časem
přežije a odpadne. Na portále
první královéhradecké svatyně,
kaple svatého Klimenta, je ná-
pis: „Deus providebit, vigilan-
dum tamen“ (Bůh se postará, je
však třeba bdít).

P. J. Bláha: Vidím situaci op-
timisticky.

*Co považujete pto občany
této země a pro křesťany
zvláště za hlavní úkol pro
nové tisíciletí?*

Mons. K. Otčenášek: Vidí-
me, že nějaké „salto“ z jednoho
tisíciletí do nekonalo. Lidé žijí,
jak žili dosud, a svět jde dál.
Ale všichni lidé dobré vůle - a
křesťané především - by se měli
opravdově snažit řídit se podle
svého svědomí a neuspávat je,
jak se to často stává. Být kva-
sem v těstě. Tedy: naši vlasti
i Evropě i globalizaci dát duši.
Proto jsme i my přijali Ducha
Svatého.

P. J. Bláha: Za hlavní úkol
pro všechny obyvatele České
republiky považuji návrat
k etice, k etickému myšlení,
odpovědnosti za druhého člo-
věka a pro křesťany i touhu po
sdílení duchovních hodnot a
po dialogu.

Bratra Petra Mulička vystřídal nový generální sekretář Českého Orla Ladislav Kotík.

Mimořádné číslo vídeňského Věstníku přináší Pokoj a dobro

Sestry a bratři,

držte-li právě ve svých rukou toto poslední číslo Orla, pak jste už jistě zjistili, že je v něm tentokrát něco navíc. Jedná se o mimořádné číslo Věstníku 2001, který vydává Čs. lidové sdružení a čs. katolické spolky v Rakousku.

Mimořádnost tohoto čísla spočívá v tématickém zaměření, které je celé věnováno sociální otázce společnosti dneška. Musím říci, že tento list POKOJ A DOBRO je již 5. pracovním materiálem týmu odborníků, kteří pod záštitou České křesťanské akademie na něm pracovali od roku 1998.

Problém dnešního křesťana nespočívá v nedostateku literatury, ale v neznalosti vybrat to kvalitní ve velké záplavě tisku a informací. Přestože dnes můžete v oblasti sociálních otázek z pohledu křesťana i jeho angažovanosti sáhnout po materiálu, který je zpracovanější či širší, nabízíme alespoň tuto starší formu.

Kéž Vás vede k většímu zamyšlení a zapojení ve Vašich farnostech i spolkové práci k rozkvětu Orla i společnosti.

P. Dž. P. Dž.

P. PETER DUJKA, předseda duchovní rady

VĚSTNÍK

Čs. lidového sdružení a čs. katolických spolků v Italsku.

CS. LIDOVEHO SDRUŽENÍ A ČS. KATOLICKÝCH SPOLKŮ V RAKOUSKU PRONALAZAČ GROMOBRANA

Prokop Diviš, vlastním jménem Václav Diviš, narozen 26. 3. 1698. u Hevlikovicma, kod Žamberka. Ovaj katolički svećenik, pronalazač gromobrana, od godine 1741. prior premonstrata u Louci i župnik u Přímětici, umro je 21. 12. 1765. Već u svojoj mladosti zanimao se za fiziku, posebno za elektricitet. Konstruirao je tlakostroj koji je tjerao vodu do visine od 30 hvati, zbog čega su ga ljudi smatrali čarobnjakom. Također je konstruirao prvu električnu lampu i to 1730. godine. Na dan 15. jula 1754. godine postavio je prvi gromobran, sa mnogo šiljaka, na vrh stabla. Medutim, praznovjerni seljaci su strgli gromobran i razbili ga. Svoje istraživačke radove predstavio je i u Beču, na carskom dvoru, u prisutnosti Marie Terezie, što mu je donijelo slavu i zaštitu od brojnih neprijatelja. Diviš je bio dvostruki doktor znanosti, a za svoje pronalaskе bio je mnogo puta odlikovan. Među njegove najvažnije zaštitnike mogu se ubrojati slavni matematičar L. Euler i carski dvorski ljekar Van Swieten. 1765. u Tübinglu je izdat Divišev traktat o suštini atmosferskog elektriciteta. Toskanski vojvoda dao je 1769. sve barutane opremiti gromobranom, a 1775. u Českoj je postavljen prvi gromobran.

Pripremila B. Hrzková

česká brseda

*Sto lidí, sto řečí byl název akce ORF, kde reprezentovaly češtinu
Zita Ondráčková a vídeňskou češtinu Jana Charouzková-Štefková*

CENY THÁLIE 2000

*Dodali manželé Marie a Jindřich Brázdilovi,
kteří si užívali odpočinku a strávili s Ivanou
Mixovou týden ve Vídni*

Cena Thálie 2000 za celoživotní mistrovství - opera Ivana Mixová: Carmen mi byla nejbližší

Vídeňská rodačka a dlouholetá členka pražského Národního divadla (od druhé poloviny 50. let minulého století) začínala na Moravě - zpěv studovala v Brně, první angažmá měla v Olomouci a druhé v Ostravě. V šedesátých letech byla stálým hostem na operních scénách v Berlíně a Hannoveru, ale hostovala i v mnoha dalších evropských zemích. Odborníci si cenili jejího sytého, lyrického altu, dramatického projevu i ženského původu a vášnivosti, zejména však toho, jak se smyslem pro míru a vkus dokázala své tři přednosti využívat při vytváření životných, přesvědčivých hrdinek. Za její životní roli považuje kritika Bizetovu Carmen, v níž zazářila na jevišti Národního divadla v roce 1966 v Kašlíkově aktualizované inscenaci (prvně ji tu ovšem zpívala jako host už v roce 1955). Na svém uměleckém kontě má však

desítky dalších úspěšně ztvárněných postav, namátkou Pavlínu a (o šestnáct let později) Hraběnkou v Čajkovského Pikové dámě, Varvaru a (o čtrnáct let později) Marfu Ignatěvnu Kabanovu v Janáčkově Kátě Kabanově nebo Káču a (o sedmadvacet let později) Mámu v Dvořákově Čertovi a Káče.

Co vás napadlo, když jste se dozvěděla, že vám byla udělena Cena Thálie?

Bylo to jako ve snu, pak menší zaražení a pak velká radost.“

Napadá vás něco, za co byste byla ochotna tuto cenu vyměnit?

„Vím, za co bych tu cenu - a nejen ji - dala, ale protože je to bohužel nesplnitelné přání, tak si to krásné ocenění ráda ponechám.“

Kterého svého výkonu si vy sama nejvíc ceníte?

„Měla jsem ráda všechny role, velké i malé, ale Carmen, kterou jsem zpívala vícekrát, mi byla asi nejbližší. Vzpomínám také na Eboli v Donu Carlosovi, Oktaviána v Růžovém kavalírovi a Cherubína ve Figarově svatbě.“

S kým jste si na jevišti nejlépe rozuměla?

„Se všemi, kdo dobře zpívali a hráli.“

Kdyby vám Thálie mohla splnit každé přání, co a s kým byste si chtěla zazpívat?

„Já už jsem se nazpívala dost. Teď ráda sleduji a poslouchám mladší generaci.“

Ivana Mixová

EDITH PIAF

- neopakovatelná a nenapodobitelná osobnost světového šansonu, její hlas a projev dal i jednoduchému nápěvu a třeba i nejbanálnějšímu textu hloubku a působivost. Nejen zpěv a hudbu procítovala tato drobná Francouzka naplno, ale s nesmírnou, až sebezníčující intenzitou prožívala celý svůj život.

Narodila se 19. prosince 1915 v pařížské čtvrti Belleville doslova na ulici jako dcera pouličního akrobata a artisty Louise Gassiona a hospodské zpěvačky Anity Maillardové. První léta života byla pro malou Edith krušná. Rodiče spolu nežili a o dceru se nestarali, vychovávala ji babička zprvu z matčiny, později z otcovy strany. Tato druhá babička Louisa pracovala v domě pochybné pověsti kdesi v Normandii a vnučka si vzala do tohoto prostředí k sobě. Neduživá, vyhublá holčička v té době přišla (zřejmě vinou špatné hygieny) o zrak. Až do čtyřech let byla Edith prakticky slepá. O to více začala v salonu mezi „slečnami“ vnímat zvuky a hudbu. Celé hodiny prý proseděla vedle klavíru. Jakmile se uzdravila a zesílila, vzal si ji k sobě otec, hlavně proto, aby mu pomohla vydělávat při jeho pouličních produkcích.

Už v patnácti letech od otce utekla, nejprve pracovala krátce v mlékárně, ale záhy zjistila, že snadnější a zábavnější obživa je pro ni zpívat na ulici. Tehdy se sblížila se svou nevlastní o tři roky mladší sestrou Simone a obě začaly společný život na pařížských ulicích. Místo domova laciný hotelový pokojík, jedny šaty, plátěné boty, večery strávené po barech a hospodách, kde s mužským osazenstvem utrátily, co přes den vydělaly pouliční produkcí. Ani první vážný vztah s Louistem Dupontem nevydržel dlouho. Tehdy sedmnáctiletá Edith porodila dceru. Dítě sice milované, ale vychovávané v drsných podmínkách pařížských ulic, ve dvou letech zemřelo na zápal mozkových blan.

Zlom v životě Edith Piaf nastal po setkání s Louistem Lepléem. Tento majitel tehdy módního kabaretu Gerny's ji uslyšel zpívat na ulici a natolik ho zaujal její mimořádný hlas, že ji pozval na vystoupení do svého podniku (on také byl autorem uměleckého jména Piaf, neboť chtěl publiku představit skutečně malého, ušmudlaného pařížského „vrabce“). Edith měla velký úspěch a zakotvila tak v prvním profesionálním angažmá. Teprve však setkání s Raymondem Assem, textařem a dnešním slovníkem řečeno, managerem, znamenalo pro Piaf skutečný začátek umělecké kariéry. Byl to právě Asso, který ji dovedl na prkna A.B.C. - tehdy jedné z nejvýznamnějších pařížských scén. Definitivně tak vstoupila do velkého uměleckého světa (spřátelila se s Jeonem Cocteauem, který pro ni a jejího tehdejšího partnera Paula Meurisse napsal hru „Lhostejný krasavec“; sblížila se s Yvesem Montandem, později Charlesem Aznavourem, Edie Constantinem a mnohými dalšími).

Vrcholná kariéra Edith Piaf začíná až po druhé světové válce. V roce 1947 porvė zpívá v Americe, kde po zprvu vlažném přijetí nakonec získala nadšené obecenstvo. Hostovala tam celkem devětkrát, většinou na dlouhodobějších turné (především v luxusních zábavních podnicích Versailles či Waldorf Astoria). Pobyt v Ameri-

Éva Pataki EDITH A MARLENE

překlad: Kateřina Pošová

režie: Pavel Pecháček

dramaturgická spolupráce: Radmila Petmichlová

scéna: Miroslav Cygan

kostýmy: Romana Tůmová

pohybová spolupráce: Ludmila Kovářová

Edith Piaf Hana Seidlová
 Marlene Dietrich Renata Worek-Drösslerová
 Momone, nevlastní sestra Piaf Tereza Kostková
 Ošetřovatelka Inka Brendlová
 Louis Lepée, majitel lokálu Karel Vlček
 Raymond Asso, textař a impresáři René Přibil nebo Ivo Kubečka
 Marcel, boxer Jan Teplý ml.
 Theo, holič Petr Mikeska
 Komisař, Walter I Jiří Havel
 Konferenciér, Číšník, Opilý námořník Otto Rožetzký
 Policista, Walter II Aleš Alinče nebo Petr Kracík
 Dáma Drahomíra Hermanová
 Hosté, policisté, milenci, námořníci: René Přibil/ Ivo Kubečka,
 Jan Teplý ml., Petr Mikeska, Jiří Havel,
 Karel Vlček, Otto Rožetzký, Aleš Alinče / Petr Kracík

Hudební doprovod:

klavír Vladimír Truc
 kontrabas Zdeněk Vaník
 akordeon Jan Míčka

Představení řídí Jolana Běhounková

Text sleduje Aleš Alinče

5
REIHE

V. Klaushofer, 1040 Wien

HAUS DER BEGEGNUNG
Königseggasse 10, Wien VI

Nur gültig am:

SITZ

2001 -05- 30

Parterre **Links**

ce měl však i stinné stránky. Postupná závislost na morfiu a alkoholu ji doslova fyzicky likvidovala. Přes zhoršující se zdravotní stav stále vystupovala a neodřekla jediný koncert. Maurice Chevalier o ní tehdy napsal: ... „Piaf, šampion muší váhy, sama sebe chorobně utrácí. Nešetří se sebou o nic více, než s penězi. Převratná, geniální, jako by pádila k propastem, které má sympatizující úzkost tuší na kraji jejích cest. Chce všechno obejmout. A objímá všechno. Popírá staré zákony opatrnosti, jež přikazuje povolání hvězdy“...).

Od roku 1951 do roku 1963 prodělala Edith Piaf čtyři automobilové nehody, jeden pokus o sebevraždu, čtyři dezintoxikační kúry, jednu spánkovou kúru, třikrát jatrní koma, jeden záchvat šílenství, dva záchvaty deliria tremens a sedm operací. Naposledy zpívala publiku v lillské opeře půl roku před svou smrtí.

Zemřela 11. října 1963 ve věku čtyřiceti sedmi let obklopena láskyplnou péčí přátel a Thea Sarapa, svého posledního partnera a manžela.

MARLENE

Marlene Dietrich - tajemná a krásná femme fatale, jak si ji vybaví především filmoví fanoušci a pamětníci; zpěvačka se zastřeným, temným hlasem, skrývajícím vášnivost (kdo by neznal píseň „Řekni, kde ty kytky jsou“). Přesto osud a životní dráha této legendy poloviny 20. století velkou tajemností a skandálností neoplývaly.

Narodila se v Berlíně 27. prosince 1901 jako Maria Magdalena von Losch v rodině německého důstojníka. Od mládí byla vychovávána ke tvrdé kázní a ctižádostivosti (jednou ze zásad

výchovy bylo „nikdy se nevzdávat“). K herecké kariéře se začala připravovat jako mladička v berlínské škole Maxe Reinhardta. Tam se také seznámila s asistentem režie Rudolfem Sieberem, který se později stal jejím manželem a otcem dcery Marie.

Rozhodující setkání pro její kariéru a pozdější slávu bylo se-
mámení s Josefem von Sternbergem, režisérem, který ji vybral
jako mladou, neznámou adeptku herectví do připravovaného fil-
mu „Modrý anděl“ (adaptace románu M. Manna „Profesor Ne-
řád“). Sternberg rozpoznal v Dietrichové předpoklady být vel-
kou hvězdou (... „Nikdy jsem ještě neviděl tak krásnou ženu,
která by byla tak opomíjena a nedoceněna. Nedal jsem jí nic, co
už neměla. ...“).

Po úspěchu „Modrého anděla“ odcestovali spolu do Ameriky
(hollywoodská společnost Paramount uzavřela s Marlene ex-
kluzivní smlouvu), kde pro Dietrichovou začala její hvězdná fil-
mová kariéra. Pod Sternbergovým režijním vedením natočila
mimo jiné filmy: „Maroko“; „X 27“; „Plavovlasá Venuše“; „Rudá
carevna“; „Žena a tatran“ (v originále „The Devil is a Woman“
- tento film považovala sama Dietrichová ve své kariéře za nej-
lepší). S osobností Marlene Dietrichové, tak, jak jí pojímal a
zobrazoval Sternberg, se ve světě filmové estetiky objevil nový
pojem „androgenní krása“ - žena nadpozemsky krásná a doko-
nalá, v mužském obleku nebo alespoň s prvky pánského oble-
čení, jakýsi výraz sexuální dvojsmyslnosti (tato stylizace ovšem
provázela Dietrichovou už z časnějších německých dob, kdy jako
jediná měla přístup do nočních podniků transvestitů, ještě v před-
válečném Berlíně. Přichálela prý v cylindru, bílé kravaté a ve
fraku).

Období druhé světové války, kdy Marlene Dietrichová zpívala
ve všech světadílech, často i v těsné blízkosti fronty, ji definitivně
proslavilo a stala se idolem celé válečné generace. I když rodilá
Němka, představovala svými písněmi (nejznámější vojenská in-
ternacionála „Lili Marlene“) jakýsi symbol protiněmeckého od-
boje, statečnosti a svobody.

Po rozchodu s Josefem Sternbergem natočila ještě řadu filmů
s dalšími tvůrci: „Zahrada Allahova“, „Rytíř beze zbraně“, „An-
děl“, „Destry se vrací“; po válce pak „Martin Roumagnac“, „Zla-
té náušnice“, „Zahraniční aféra“, „Tréma“, „Norimberský pro-
ces“ a další. Spolupracovala s takovými režiséry jako byli Al-
fred Hitchcock, Orson Welles, Billy Wilder, George Marshall.
Naposledy si zahrála ve filmu Davida Hemmingse „Krásný gi-
golo, smutný gigolo“ (to už bylo v roce 1978). O pět let později
poněkud překvapivě přijala ještě nabídku Maxmiliana Schella
a uvolila se natočit dokumentární film o svém životě.

V 60. a 70. letech se ještě tu a tam objevovala na koncertních
pódíích, ale přibývajícím věkem to čím dál více znemožňoval. Po-
slední léta svého života prožila v Paříži, ukryta před veřejností
pod svým civilním jménem paní Sieberová. Čtrnáct let žila sama
v bytě na Avenue Montaigne, téměř nevycházela ven a kontakt
se světem udržovala už jen telefonicky. Zemřela 6. května 1992
ve věku devadesáti let.

Kavárna Tralala . . .

Vídeňským svobodným listům se podařilo ve vydání 15/16 konečně sjednotit šalamounským způsobem organizace Sokola a Orla. A to tím, že cvičební hodiny Jednoty Orla Vídeň XV. vyšly pod znakem Sokolské župy rakouské. Vlastně je to hrozně jednoduché. Zdař Bůh a Nazdar!

OREL VÍDEŇ

e-mail: orelviden@xpoint.at

Pavel Kohout má opět v úmyslu spolupracovat na učebnici pro Českou školu ve Vídni. Bylo by to? Podle krajanky Marie Lesné, z Austrálie:

oklamání a ponížení.

Na jaře 1951 rozeslal Ota Šlink, o němž později Barbírek národu sdělil, že vlastnil 85 milionů, přihlášky do „předvoje dělnické třídy“ . . .

Přihlášky do KSČ dostali na lavice všichni septimáni a oktáváni jihomoravských gymnázií. Studenti tehdy ještě osmiletých gymnázií byli nejen mladí, ale také přemýšliví, proto dospěli k názoru, že tento nábor do řad KSČ je poněkud divný. Z 99,9% přihlášku odmítli. Proto ta tendence tzv. dělnických kursů. Aděkáři „zvládli“ učivo osmiletého gymnázia za pouhý rok a zasedli do učeben všech vysokých škol. Byla to vina těchto mladých dělníků, že do kursů šli, nebo iniciátorů těchto kursů? Jeden z učitelů těchto dělníků po listopadu 1989 založil zbrusu novou univerzitu. Lidský život je dosti dlouhý na tyto podivné zvraty.

Každá doba má své lidi. Tak i léta padesátá. Synové a vnuci těchto privilegovaných to otočili v roce 1989. A máme tu Komárka mladšího, Rumla mladšího, Šabatu mladšího, Mlynáře mladšího, Slánského mladšího... snad jen Pavel Kohout bard padesátých let, žije stále dál v jedné osobě. To vše

umožňuje život a psychologické válka, která mění dle libosti a svých cílů „předvoj dělnické třídy“ ve zločineckou organizaci, při zachování „geniality“ těch, kteří nejvíce posloužili změně životního způsobu milionů lidí.

Právě jejich zásluhou vybíralo tisíce ženiček brambory a řepu na združstevněných láněch ještě před koncem listopadu, za mrazů, dešťů a sněhu. To, co lidé dávno při „zastaralém“ způsobu hospodaření měli pod střechou, z velkých ploch sklídit nemohli, neboť mladá generace v době združstevňování byla přelanařena do průmyslu, kde se lépe platilo i žilo.

Ruml st. nejen usvědčoval v radiu Miladu Horákovou z vlastizrady, ale také propagoval nové způsoby hospodaření. Co na to, že nikdy neviděl zblízka ani žito, ani koně? Cíl jeden: likvidace lásky k půdě a následně i k vlasti.

Kdy Kohoute jsi pravdu zpíval a kdy lhal? Ba ne! Oklamáný Kohout klame dál: Metál za výdrž! Jen si poslechněte:

Pan farář hned ráno kázal:

Přišla na nás mravní zkáza,

konec Boží naděje. P. Kohout, Prosinec 1949

Traktory, traktory,

rozbít přijeli jste jistě

zastaralé názory

zastaralý systém! P. Kohout, Prosinec 1949

Pro strategii psychologické války nejsou lidé lidmi, ale jen figurkami na šachovnici. Až s nimi sehraji svou partii, odstaví je, jako Otta Šlinku nebo Rudolfa Slánského, Berija to zařídil. A také Andropov, v Maďarsku. A proto:

Zítřka se bude tančit všude,

až naše vlajky vítězné rudé

na stožáru světa vyletí! P. Kohout, květen 1951

Tři knihy veršů Pavla Kohouta – barda revoluce 1948, jsou zachovány, může si je každý přčíst i dnes. Ne, nemohou je překrýt léta exilu. Slovo má svou váhu a moc. Nelze je zneužívat proti člověku a jeho právu žít na této zemi v souladu se záměrem svého Tvůrce. Dobré je od něho, zlé z naší nedokonalosti. Pamatujeme, že pravda je jen tam, kde zmizela touha po moci nad člověkem a snaha mít se na jeho úkor dobře.

Dvojího jest dnes zapotřebí: **odčinění a odpuštění.**

Kohoutové, Rumlové, Komárkové a Šabátové musí odčinit, Milady a Miroslavové musí odpustit.

Rozum bez citu se mění v lidskou záhubu, v lest a klam.

(Zkráceno)

Vídeňský Čech Augustin Svoboda, náčelník Jednoty Orla Vídeň XV

**Vídeň 1. prosince 1907 † Vídeň 19. května 1991*

Už se mohlo stát, že hluboce věřící Vídeňský Čech-katolík, na moc rázné Zdar Bůh odpověděl: „Tě ruka starý Laprcejte“. To se mohlo stát po mši svaté v Českém kostele na Rennwegu, nebo na orelském výletě po Fadensteigu na Sněžku nebo na Rax, či v kostele v Pětídomí, Vídeň

XV. Ale mohlo se taky Augustin Svoboda, Bohouš Kubeš, Frantáš, že při rozchodu v tišek kardinál Tomášek, Ilse Gregory před tělocvičně se mu zdálo, českým kostelem na Rennwegu, Vídeň III. že závěrečné „Zdar“

bylo nepovedené a zopakovalo se. Dlouho před dobou, když se to stalo módou v gymnastice, koncem padesátých let minulého století, zapojil zábavu, uvolnění a smích jako hlavní prvek do cvičení. Kdyby viděl dnešní fitness-střediska, byl se srdečně zasmál, jak se lidé nadřou. On měl kondici vždycy. Šokoval se stojkou na jedné ruce na ploše vagónu při putování vlakem z Aspernbahnofu do Maria Lanzendorfu. Chtěl tak upozornit na to, že tělocvikem si poutníci můžou udržet kondici. Miloval svoji manželku, děti nadevše, svoji práci dámského krejčí (občas i doma dělal stojku na žehliče, když ho ze žehlení zabořelo v kříži), žactvo - Orlata, dorost a cvičící členstvo. Na schůzi se divil, že jim to tak nejde, jako jemu ve cvičení. Jako praporečník se, s bývalým starostou br. Štefkem, zúčastnili jako oficiální delegáti vídeňského Orla oslavy stoletého výročí založení Sokola ve Vídni, na bývalém hřišti Českého srdce ve Favoritech. Totéž platí pro slety Svobodného Sokolstva v zahraničí ve Stadthalle, Vídeň XV. Těžkou zkouškou byly výsledky na Morzin-

platz za doby Velkoněmeckého šílení v Evropě. Gestapáci ho však našťastí, na rozdíl od br. starosty Ludvika Koppa, propustili, protože si s ním nevěděli rady. Mluvil pravídeňským dialektem tak dlouho, až se jim zatočila hlava - a přitom to byl funkcionář Orla, nepřítel a Untermensch a pro ně spíš šílenec. - Tyto události jsou i příčinou, že se dodnes oficiálně nevede seznam

Augustin Svoboda na oslavě stoletého výročí založení Sokola ve Vídni na hřišti Českého srdce, Vídeň X. 1950.

cvičícího a necvičícího členstva ve vídeňském Orlu. Radostí pro něj byla první poválečná samostatná orelská pouť 1969 do Loretta v Hradsku (Burgenland), na které se zúčastnilo víc než tři sta vídeňských, hradských jako i dolnorakouských Čechů a Slo-

váků, katolíků a mnoho necvičících členů. Jako praporečník nevynechal slavnostní mši svatou v Českém kostele a po mši dovedl, společně s br. Koníčkem, praporečnický a fakulanty jednotlivých odborů Jednoty svatého Metoděje, Mariánského sdružení, III. řádu Františkánů a kněze Kongregace Těšitelů pobavit stylem, že měli co dělat, aby se dostali na oběd. V klášteře na Rennwegu po mši svaté bylo veselo. Konflikty v menšině mu byly cizí. Honosné funkcionáře rozesmál svým jedinečným humorem. Byl pedagog a cvičitel - praktik. Zvláštní zkouškou pro něj byla vlna utečenců po roce 1968, která přeplnila tělocvičnu novými cvičenci, kteří měli velkou znalost v míčových hrách a méně v nářadovém cvičení. Byla to doba, kdy se jeho postoj ke gymnastice uvolnit se, zregenerovat a hlavně se hodně smát parádně hodil. Zadaptoval se v nové úloze a nové členy učil nejenom po stránce tělovýchovy, ale byl jim tichým příkladem a vzorem, jak zvládnout každodenní život po katolicky. Orelské plesy a pohádková odpoledne pro děti v sále Pelzgasse 17 bez něj a členů jeho rodiny nebyly představitelné. Ježibaba na koštěti, jeho oblíbená role na pohádkovém odpoledni, jak se podle orelské tradice jmenují orelské dětské plesy, přinášela do očí dětí radost a trochu strachu, jestli pak Ježibaba cukrle dá. Na orelském plese bylo hej,

Augustin Svoboda hraje na první housle v sále JSM, Pelzgasse 17, Vídeň XV.

když uchopil housle krajana Davida a do bílého rána zněli české, moravské a slovenské písničky. Nejednou se připojil i br. Soukal a hudba krajana Davida spolu s Augustinem Svobodou a br. Soukalem ukázali, že vídeňští Češi a Slováci zpívat nezapomněli. Kraján David to většinou vzdal kolem druhé hodiny, návštěvníci ale zpívali a tančili do rána. Brzy ráno byl ale Augustin Svoboda na české mši v Pětidomí a třeba ještě i na Rennwegu. Utečencům po roce 1968 - českým a slovenským věřícím i nevěřícím chodícím do Orla byl druhým otcem - starousedlíkům příklad kontinuity, že orelství může být harmonickým životním programem pro jednotlivce a vždy je spojeno s nadějí. Pád železné opony vzal jako dlouho očekávanou skutečnost a samozřejmost, ale že se ho ještě dožije, s tím nikdy nepočítal.

Vytrénované srdce náčelníka mu nedovolilo rychle umřít, pumpovalo a pumpovalo, až nakonec dobilo.

Při zádušní mši svaté v kostele ve Fünfhausegasse v Pětidomí jsme se s ním před deseti lety rozloučili. Do kostela přijela dechovka ze Slovenska, aby zahrála Svatováclavský chorál. Hudebníci si vypůjčili noty od místního faráře na Slovensku, který se divil, proč dechovka, která normálně hraje jenom za tvrdé peníze v hospodě v Lobavě, po něm tyto noty chce a ještě k tomu svatováclavský chorál. Když mu vysvětlili, že mají hrát na zádušní mši svaté náčelníka Orla ve Vídni, uvědomil si znovu pan farář, že nastala doba svobody, a do půlnoci vyhledával na půdě kostela pečlivě uschované noty.

Češi a Slováci, kteří dnes žijí v Paraguaji, Brazílii, Americe, nebo reemigrovali do České nebo Slovenské republiky, s radostí vzpomínají na úterky, které strávili mezi svými v tělocvičně v Zinckgasse. Nám, kteří žijeme dál ve Vídni, předal br. Svoboda štafetu. Převzal ji br. Bohouš Kubeš a dobře pokračuje v tradici. Občas jakoby u servisu při volejbalu ve cvičení zaznělo potichu: „Simmering“, což znamenalo, že míč letí určitě přes čáru. Zdař Bůh a Tě ruka ...

Rakouský Čech Josef Šubert

Prof. Dr. František Václav Mareš

(pokračování z minulého čísla 5-6/2001)

Udržování a prohlubování národního uvědomění vídeňských Čechů a Slováků nebylo výhradně záležitostí škol. V těch jsme prožívali vlastně jen několik hodin denně ve velmi krátkém období život. Mnohem hlubší a mnohem trvalejší vlivy vycházely z rodinného prostředí, ze vzájemných styků soukromých i společensky organizovaných, z aktivní účasti na kulturním životě naší národní skupiny ve Vídni. Ve Vídni byl tehdy velký počet národních spolků, které vyvíjely velmi intenzivní činnost. Do jednoho z nich mne zavedla matka jako osmiletého chlapce. Prožil jsem v něm dětství, mládí i dospívání. A poněvadž jej říšský ministr vnitra roku 1942 rozpustil, přičinil jsem se po svém návratu o jeho znovuzaložení a jsem v něm dosud činný. Od nejútlejšího mládí jsem býval často v rodišti své matky, v malé vesničce v jižních Čechách. Také Prahu jsem poznával již jako malý chlapec. Později jsem se toulal po Šumavě, jindy zase po jižní Moravě, nebo jsem si zajel na výlet do Bratislavy, so slovenskými priateľmi som rozprával aj vo Viedni po slovensky. V době okupace jsem vandroval jako krajánek po vlastech českomoravských. Až mne potom v roce 1948 vítr a úřední lejtstro zavály do Rumburku. Tak jsem i jako rakouský (po zabrání Rakouska německý, po zřízení Protektorátu protektorátní a potom zase rakouský) státní občan zůstal tím, čím jsem se narodil.

Některé ze svých životních zásad jsem později našel v jedné čítance v článku „Na cestu životem“ od J. S. Machara. Uvedu Vám je zde zkrácený: Neznámý Tobě člověk chce Ti,

Prof. Josef Šubert

* Vídeň 22. prosince 1915,

† Vídeň 23. dubna 1991

Foto: Jindřich Foltin

milý příteli, říci několik slov. Tohle si zapamatuj předem, prosím: Kde kdo, každý Ti tvrdil a ještě často tak uslyšíš, že máš „povinnosti k národu, vlasti, společnosti“ – nevěř tomu, není to pravda. První a hlavní povinnost máš sám k sobě. Aby ses stal celým mužem, abys udělal ze sebe člověka v pravém slova toho smyslu. Vše ostatní jest věcí vedlejší, neboť jest důsledkem této první, hlavní povinnosti. Jako celý muž a jako pravý člověk budeš platnou jednotkou jak společnosti, tak svého národa a taková jednotka, jak

víš, více platí než tisíce a tisíce prázdných nicek. Sytíš-li tělo, nezapomínej na duši. I duše má svůj hlad a věčný hlad – jen poslouchej na její hlas a neohlušuj ho! Neumrtvuj duše! Dokud žiješ, syť ji! Vědění je moc – snaž se moci té dosíci. Buď věren knize, dokud dýcháš. Kniha jest nejlepším přítelem, neboť tě neoklame, neopustí, nezradí. Nedej se zmalomyslněti žádnou ranou životní; člověka třtinu život láme, člověka pevného udělá jenom tvrdším proti ranám dalším. Jako to železo: biješ do něho, by bylo tvrdším. Potom teprve je k něčemu.

Jednáš-li s jiným člověkem o jakoukoli věc, vždy si polož otázku: jak bych si přál, aby bylo jednáno se mnou, kdybych byl já na místě toho člověka? A podle toho, jenom podle toho s ním jednej a nikdy nechybiš.

Opakuji ještě jednou: Buď celým mužem! Buď pravým člověkem! Ve všech případech života! A to ostatní přijde samo: Budeš i Čechem, poněvadž ucítíš, že jiným býti nemůžeš, budeš jednotkou svého národa, a když jednou zemřeš, budou tu státi Tvoje děti, a po nich dál děti jejich a jednou z takových jednotlivců složený národ nezahyne.

Být příslušníkem některého národa je biologickou samozřejmostí. Ne tak samozřejmý je však někdy vztah jednotlivých příslušníků k vlastnímu národu a naopak. U mne bylo přijetí ve vlasti mých rodičů v roce 1938 provázeno hlasem lidu „co sem lezou, dyť tady máme svejch dost.“ A když jsem žádal o příslib domovského práva v rodišti své matky, byly proneseny vážné obavy, abych jednou „nepřipadl na obec“. Podle tehdejšího práva byla domovská obec povinna starat se o své nemajetné příslušníky. Jednomu mému spolužákovi odmítl tehdejší obecní úřad příslib domovského práva s odůvodněním, že mají „nadbytek inteligence“. To vše je už dávno za námi a myslím, že si nynější MNV již nedělá o mne starosti. Také já si již nedělám starosti o svůj majetek, který se cestou přes Osídlovací úřad – Fond národní obnovy, Státní banku a MNV v Rumburku rozplynul.

Státní útvary a jejich orgány jsou přechodné formy společenského uspořádání. Český národ existuje již tisíc let. A nebyl nikdy spoután pevnými hranicemi státního útvaru, žil uvnitř státních hranic spolu s jinými národními skupinami a pronikal i mimo státní hranice. Usazoval se v nových domovech a vytvářel tam hospodářská, kulturní a politická střediska. Jedním z nich je také Vídeň, moje rodné město, můj domov. První Československá republika existovala 20 let. Potom existovala tisíciletá Říše a s ní Protektorát a Sobodný štát šest a půl roku. A pak přišlo zase něco „na věčné časy a nikdy jinak“. A když se to začalo drobit přišla bratrská pomoc. Ale už starý Marx opsal z Hegela a Hegel z Herakleita, že vývoj je neustálá změna. A již Komenský řekl něco o přejití vichřic hněvu.

Doufám, milá paní Evo, že jsem Vás svou životní zpovědí a svými úvahami příliš neunavil. Vyhovuji Vašemu přání a pokusím se napsat také něco o své práci. V jádru je to velmi jednoduché. Mám na filosofické fakultě 8 hodin týdně praktická cvičení v jazyku českém, tři oddělení. To je vše. Ale

komplikuji si život sám. Když jsem před několika lety převzal svůj nynější učitelský úřad, byl jsem v choulostivé situaci. Pro základní kurs tu nebyl vhodný materiál, literatura končila Jiráskem. Pak tu bylo trochu Olbrachta a trochu Vančury. Dnes vím, proč byl můj předchůdce znechucen situací na našem ústavu a plně ho chápu. Nemohl jsem obrátit naráz všechno vzhůru nohama. Začal jsem si sestavovat osnovu jazykových kursů metodicky i tématicky tak, aby navazovala na práci mého předchůdce. První dva roky byla doba pokusů. Dobré učebnice češtiny jsou jazykové zastaralé, moderní jsou buď primitivní nebo nevyhovují tematikou. A tak jsem si ve spolupráci se svými studenty vypracoval vlastní metodu a cvičební materiál, který po prvním přepracování celkem vyhovuje. Na štěstí již dochází jeho zásoba a tak jsem nucen jej znovu přepracovat. Tak to je jedna část mého pracovního programu.

Základní kurs probíhá podle programu po dobu dvou semestrů po 4 hodinách týdně a studenti jej absolvují zpravidla jen jednou. Další kursy po dvou hodinách týdně nemají pevnou osnovu a stává se, že je studenti navštěvují déle než po dobu předepsaných dvou semestrů. Proto se snažím poskytovat jim stále něco nového a vyhovovat jejich zájmům. A to je v podstatě to, čím si komplikuji život. Skutečnou starost mi dělá druhý kurs. Snažím se postupovat metodicky, procvičovat živou mluvu, aktuální náměty, tematiku blízkou našim studentům a seznamovat je také s hodnotnými literárními texty. Třetí kurs je četba cvičení překladu, to je celkem jednoduché. Tu musím jen vybrat vhodný materiál, se kterým vystačím na celý semestr.

Nejrozsáhlejší částí mého pracovního programu jsou moje osobní záliby: studium materiálu, který souvisí s výkonem mého povolání, studium materiálu k určitému českovídeňskému kulturněhistorickému tématu a v neposlední řadě také zednické, instalatérské, truhlářské a natěračské práce v obou bytech a teď ještě na venkově, vedení mlá-

denecké domácnosti a psaní dopisů. Ale nechci svými problémy komplikovat život ještě Vám. Prozatím mám určitou zásobu literárních textů a vystačím s ní. Děkuji za Langeru a Basse, z jiného pramene jsem dostal Čapkovy povídky. Kde jsem objevil Rokytův Jihočeský zámek už nevím, také nakladatelství a úroveň „Růže“ neznám. Nepochybuji o tom, že existují lepší věci než ty, o které jsem Vás kdysi žádal, ale já o nich bohužel nevím a tak není divu, že se strefím vedle. Ale teď to není tak důležité. Mám prozatím všechno co potřebuji, i více, a není vyloučeno, že už to celé brzy vůbec potřebovat nebudu. Jen by mne zajímaly příležitostně zase nějaké „Slunovraty“ a „Nové knihy“.

Teď se zabývám zase trochu cestovatelskými plány. S hrůzou si uvědomuji, že se mne zmocňuje jistý stupeň pohodlnosti. V Eichendorfově povídce „Aus dem Leben eines Taugenichts“ je to vyjádřeno latinským veršem „Beatus ille homo, qui sedet in sua domo, et sedet post fornacem et habet bonam pacem“ („blahoslavený člověk, který sedí doma, sedí za pecí a má svatý pokoj“, pozn. red.). Loni jsem s velkou chutí podnikl cestu Rakouskem, Švýcarskem a Německem, letos jsem měl na únor vyjednaný čtrnáctidenní pobyt poblíž Splitu, ale musel jsem se do toho vlastně nutit a vrátil jsem se už za týden. V létě se ale budu přece někde potulovat, ovšem v krajích, kde nemusím, poníženě prosit o povolení vjezdu a kde mi nikdo nepředepisuje, kolik mu musím za tuto milost dovézt na devizách. Do Mnichova nepojedu, olympiáda mne tak příliš nezajímá. Jakkoli mne potěšilo pozvání na Váš sjezd, za nynější situace se mnou nepočítejte. Přijedu rád, až bude také u Vás cestování fungovat normálním způsobem jako v jiných civilizovaných zemích.

Váš J. Š.

Zde končí výtah z dopisu Josefa Šuberta. Není k němu co dodat – jen to, že jsme zesnulému za jeho postoj a příklad vděční.

Jedna paní povídala,

... že se uskutečnil filmový pomník českým letcům. Skoro pět let trvalo nejméně úspěšnějšímu českému režisérovi posledních let Janu Svěrákovi, než se mu podařilo sehnat peníze na nejdražší film české kinematografie Tmavomodrý svět, který měl ve středu 16. května slavnostní premiéru v pražském kině Světozor. Podle scénáře svého otce Zdeňka Svěráka natočil Jan Svěrák film o osudu českých letců za 2. světové války. Příběh poručíka Slámy (Ondřej Vetchý) a mladého četaře Vojtiška (Kryštof Hádek) ukazuje strastiplnou cestu českých pilotů, která začíná útekem z okupovaného Československa, pokračuje

čuje výcvikem v RAF a účastí v krutých leteckých soubojích, aby skončila v komunistickém vězení, do kterého se hrdinní piloti po návratu do vlasti dostali. Vše je působivě natočeno, akčně i romanticky. Na internetu najdete podrobnosti pod www.tmavomodrysvet.cz

... že 8. května 2001 Ústředí Jednoty svatého Metoděje na své schůzi dalo správcovi sálu a správce domu JSM v Pelzgasse 17 zásadně zelenou aby byl sál používán Omladináři pro schůzky ochotnického divadla.

... že plénum menšinové rady schválilo 28. května 2001 zvolání mimořádné valné hromady na 8. června, 15 hodin. Návrh starosty Sokolské župy Rakouské na přepracování stanov s ohledem na neziskový spolek byl přijat, ale odložení po přepracování stanov po této stránce na odhlasování do příští řádné valné hromady. Menšinová rada je zásadně nezisková občas i ztrátová, jde o to, aby se to taky projeвило ve stanovách.

... že 8. června 2001 mimořádná valná hromada Menšinové rady odhlásila změnu stanov, která byla nutná k podílení se Menšinové rady na Volksgruppen Radio GmbH. Splnila i žádost bývalého pokladníka Ing. Františka Dvorského a dodatečně schválila výši členských příspěvků menšinových organizací, které zůstali nezměněné. Předseda, krajan DI. Arch. Ota Češka, referoval o pohledu občanů ČR na vstup do Evropské unie.

... že 27. května 2001 ústřední výbor Českého srdce jednohlasně na návrh br. Josefa Koutníka odmítl jako nájemník a plátce za místnosti Slovanské besedy návrh předložený krajanem DI. Arch. Otou Češkou, požadavek hotelu Posta na přebudování místností na místnost na snídani pro hotelové hosty. Důvodem bylo předložení návrhů architektem hotelu, který by po přestavbě už neumožnil provádění bufetu při podnikcích men-

Výstava o vídeňských Čechách v Praze

V současné době připravuje skupina českých a rakouských historiků výstavu o životě Čechů ve Vídni během 20. století. Výstava se bude zabývat politickými událostmi, které měly zásadní vliv na život české menšiny, představí sociální a kulturní podmínky jejího života i provázanost menšiny s mateřským státem. Zvláštní pozornost bude věnována škole, církvi, divadlu a sportu. Výstava se bude konat od prosince t.r. do konce března 2002 v Clam Gallasově paláci v Praze.

Autorský tým hledá mj. české firemní štíty, fotografie z dílen, obchodů, ale i jiných profesí a zajímavé životní příběhy. V případě, že máte možnost a chuť pomoci, obraťte se na koordinátorku výstavy, Vlastu Valešovou, tel. 889 33 35.

1968 - vídeňští Orlové vzpomínají na oběti nacistického teroru na ústředním hřbitově.

šinových spolků. Ztratilo by se i pódium pro přednášející a vystupující těchto podniků. Problém je, že majitelem domu v Drachengasse Vídeň I je hotel Pošta, České srdce je jenom hlavním nájemníkem „Slovanské besedy“. Možná se plány na přestavbu dají změnit k prospěchu všech – nebo raději v prospěch menšinových spolků upustit od myšlenky přestavby. Realita je taková, že v místnostech pronajatých hotelem Wiener Kammeroper, například mají menšinové organizace zaručené rezervované bezplatné dny za použití sálu během roku – v praxi ale neproveditelné, protože vedlejší náklady spojené s adaptací operního jeviště na menšinový podnik jsou tak vysoké, že je nikdo zaplatit nemůže. V teorii dobře myšleno, v praxi nevyhovující.

... že výbor Českého srdce na schůzi 27. května 2001 na návrh předsedy Jiřího Uhra vyhověl žádosti Tělocvičné jednoty Sokol X a daroval ATS 10.000.– jako příspěvek pro práci s mládeží. Učinil tak v úmyslu změny orientace výdajů a podpor.

... že „starci“ ne na chmelu, ale v tělocvičně Jednoty Orla XV poslední dobou přicházejí nějak unaveně po cvičení do hospody. Důvodem je pohyblivost nových, poněkud trochu mladších cvičenců. Snad nám „věrná garda“ nezkolabuje.

... že z kanadského Edmontonu přišla zpráva o smrti Vladimíra Valenty, přednosty stanice z Menzelových „Ostře sledovaných vlaků.“ Český herec, dramaturg, scénárista, novinář a pedagog zemřel 13. května ve věku nedožitých 78 let. Autor filmového scénáře Uloupená hranice (1946) a námětu filmu Svědomí (1948) byl v padesátých letech za protirežimní činy uvržen na sedm let do vězení. Po návratu z komunistického lágru se nadále věnoval filmové tvorbě. Po tragických srpnových událostech 1968 až do své smrti dodal komentáře do exilového magazínu Polygon.

Patron Vídně – Moravan

Jan Evangelista

„Sv. Klement Maria Hofbauer“

Petr Gregory

Sv. Klement dělá zázraky dodnes.

Před více než třiceti roky P. Dominik z Kongregace Těšitelů na Rennwegu, chodil po spolicích naší menšiny s diaprojektorem a seznamoval vídeňské Čechy a Slováky pod názvem „Svatý táhne po Vídni“ s životem sv. Klementa a patrona Vídně.

Tenkrát si nikdo, ale už vůbec nikdo, nemohl představit, že by se mohla uskutečnit dokonce oficiální arcidiecézní pouť k hrobu sv. Klementa ve Vídni. Rakouští Otcové Redemptoristé pozůstatky hlídají do dnešního dne, česky mluvící členové Rakouské provincie Redemptoristů, kteří ještě v první polovině minulého století pečovali o krajanů a českou mládež ve Vídni vymřeli. Zbožní německy mluvící Moravané - Starorakušané - si ve Vídni po odloučení nebo vystěhování z Československé republiky uctili a vyprosili přímluvu svatého Klementa u Pána Boha. I vídeňští Čecho-slované se cítili od dob předání kostela Maria Stiegen novému zaalpskému řádu Redemptoristů v chrámu jako doma. Chodilo tam tolik věřících, že chrám nestačil a Čecho-slované Jednoty svatého Metoděje, aby měli dost místa na chválu Nejsvatějšího vykupitele, si postavili nový kostel na Rennwegu.

Časy se mění. Po první světové válce a následním rozdělení Evropy přešli Evropou další katastrofální doby. Krátce před a po násilném zařazení Rakouska do Velkoněmeckého šílenství mnoho hlavně sociálně-demokratických Rakušanů uteklo přes Moravu a Čechy do zámoří nebo krátkodobě zůstalo v Československu.

Opačně mladá Německo-Rakouská republika a později Rakouská republika zažila různé vlny přistěhovalců a vyhnanců ze sousedních států. Vlny uprchlíků politických a náboženských, vlny utečenců a vyhnanců německy mluvících občanů nejen z Československa, vlnu utečenců politických, proná-

sledovaných před všeobecným nelidským terorem komunistů, a konečně vlnu uprchlíků takzvaných „Dětí Husákových“, kteří vyrůstli v náboženském a demokratickém vakuu. Když už nebyli mláceni jenom „třídní nepřátelé a kapitalističtí agenti“ ale i „Děti Husákovy“, a to veřejně, postavily se hlavně matky za své děti a udělali doma binec. Muži, zvyklí přinejlepším doma pomáhat při vaření, a jinak nucení se s vládnoucí komunistickou stranou nedostat se, kvůli odpovědnosti k rodině, do vlasů, se přestali více a více bát o korýtko a takzvanou sociální jistotu, a začali společně s ženami vyjadřovat svůj nesouhlas s představenými. Zjistili, že je toho dost, a kde už není náklonnost a strach, není už nic - a tam ztrácí i císař svoji moc, jak se dříve říkávalo.

Složení ve Vídni žijících Čechů se zásadně změnilo. Hlavně katolická část českých a slovenských Vídeňáků byla odříznuta od přirozeného přílivu a od inspirace věřících ze sousedního Československa, později Československé socialistické republiky, a věřící občané ČSR a ČSSR zase obráceně, byli vydáni fandům potlačování náboženské svobody a represím.

Čeští a slovenští náboženští uprchlíci většinou po tranzitu pokračovali co nejdál od své vlasti, do exilového života. Malý počet zůstal ve Vídni a zapojil se do menšinového, nebo i diecézního života německy mluvících Vídeňáků. Mnoho z nich se ptali, kam to utekli, když někteří z vídeňských českých a slovenských katolíků byli na oko tak povrchní ve víře. Starousedlíci zase zoufalství útěku z domova z náboženských důvodů nezažili.

Vlna utečenců z ČSSR po roku 1968 - mnohokrát komunistů před komunisty - změnila poměr věřících k nevěřícím v menšině dramaticky v neprospěch věřících. Vzájemná nedorozumění, že tu po nich někdo něco chce, například, aby se k něčemu přiznali co neznali, a oni zase neměli k čemu, než k takzvané touze po svobodě bez všech závazků, byla obtížná. Utečenci věděli, že komunismus nevydrží, chtěli mluvit svojí řečí a jinak mít pokoj a žít. Rozdíl mezi dobrovolnou

nesvobodou a nedobrovolnou nebyl tématem. Koho to mohlo taky udivovat - ti nedobrovolní materialistické měli dost jinou ne-svobodu, dobrovolnou neznali.

L. P. 2001 k nám přijde návštěva – ausgerechnet - pražských katolíků. Ne exulanti, ne uprchlíci, pranormální čeští poutníci. Splnil se jeden s našich snů. Potichu, elegantně, samozřejmě se vrátili do chrámu Panny Marie na Nábřeží, naši Češi z Čech.

Zázrak, který můžeme připsat existenci sv. Klementa, patrona Vídně. On, Redemptorista, je přitahoval. Redemptorista, rektor a farář z Tasovic, Páter Miroslaw Jesel, a Redemptorista, univerzitní profesor Dr. Bruno Primetshofer, rektor kostela Panny Marie na Nábřeží je přivítají. Fráter Josef se diví, že v košíčku na dary našel hodně dvoustovek, které u nás i v Rakousku nemáme. Zázraky se stanou viditelnými na všech frontách.

Přeji čtenářům pěkné léto, a žákům vysvědčení, jaké si zasloužili. Dávejte na sebe pozor a mějte se dobře!

Jednota sv. Metoděje

Ústředí:

Vídeň III, Rennweg 63.

e-mail: jsmviden@xpoint.at

VII. odbor JSM, Vídeň III,

Schützengasse 30.

Příští podniky:

30. června 2001, 17 hodin (sobota) rozloučení před prázdninami. Gril, Budvar, víno, hudba. V sále Schützengasse 30.

Československé lidové sdružení v Rakousku

e-mail: clsviden@xpoint.at

1150 Vídeň XV, Pelzgasse 17.

Úřední hodiny každý první čtvrtek v měsíci od 18 do 19.30 hod.

Bohatá knihovna našich a cizích spisovatelů. Knihy se půjčují po tel. dohodě. Tel. 485-60-27.

OREL VÍDEŇ

Jednota Orla, Vídeň XV,

Pelzgasse 17, 1150 Vídeň

Každé úterý od 19.30 do 21 hodin cvičení a volejbal ve škole Vídeň XV, Zinckgasse 12. Hosté vítáni! Po dobu školních prázdnin se necvičí.

Adresy některých menšinových organizací:

Menšinová rada české a slovenské větve v Rakousku,
Margaretenplatz 7, 1050 Vídeň.

Akademický spolek ve Vídni,
Drachengasse 3, 1010 Vídeň.

České srdce československá sociální péče v Rakousku, Margaretenplatz 7, 1050 Vídeň. Tel.: 587-83-08

Škola „Komenský“, Sebastianplatz 3, 1030 Vídeň.

Bratr Karel Bártek,
Vídeň X,
slaví své 80. narozeniny
a sestra Anna Kudrnová,
Vídeň XVII,
své 75. narozeniny.
Božího požehnání přejí
Věstník,
Jednota sv. Metoděje
a Orel.

Co se děje

23. června 2001:

Vzpomínka 60. výročí uzavření českých škol ve Vídni nacisty 1941. V 18 hodin. **Menšinová rada** v místnostech Slovanské besedy Drachengasse 3, Vídeň I.

30. června 2001:

30. června 2001, 17 hodin (sobota) rozloučení před prázdninami. Gril, Budvar, víno, hudba. V sále Schützengasse 30. **VII. odbor JSM.**

1. července 2001:

Znojmo Louka - Evropská pouť 11.00 hodin - Slavnostní mše svatá. Tasovice: 16.00 hodin - pobožnost v kostele sv. Klementa

Majitel „VĚSTNÍKU“, nakladatel a vydavatel: Čsl. lidové sdružení v Rakousku. Za obsah a tisk zodpovídá Petr Gregory. Společná adresa: 1150 Vídeň XV, Pelzgasse 17. Účet poštovní spořitelny: PSK Wien 7.509.267. Dopisy nebo podepsané příspěvky nemusí být totožné se stanoviskem listu. Redakce si vyhrazuje právo na úpravu a krácení rukopisů. Anonymy a dopisy bez odesílatele se redakce nezabývá. Zaslání příspěvků nemůžeme vrátit, požijte si laskavě kopie. U článků o tzv. soukromých zjeveních, k nimž se doposud církevní autorita nevyjádřila (jako Litmanová, Medjugorje aj.), se podřizujeme konečnému úsudku církve. „VĚSTNÍK“, Mitteilungsblatt der Tschechoslowakischen Volksvereinigung in Österreich. Medieninhaber, Herausgeber und Verleger: Tschechoslowakische Volksvereinigung in Österreich. Für den Inhalt und Druck verantwortlich: Peter Gregory. Gemeinsame Adresse: 1150 Wien XV, Pelzgasse 17. Briefe und namentlich gezeichnete Beiträge müssen nicht mit dem Standpunkt des Mitteilungsblattes ident sein oder der Meinung der Redaktion entsprechen. Anonyme Schreiben und solche ohne Absender kann die Redaktion nicht bearbeiten. Bei Artikel, die sogenannte persönliche Erscheinungen betreffen und zu denen die Kirchliche Autorität noch nicht Stellung bezogen hat, (wie Litmanová, Medjugorje u.ä.) unterwirft sich die Redaktion und der Herausgeber der Entscheidung der Kirche PSK Konto Wien 7. 509.267. www.vestnikviden@xpoint.at.

CHRÁM PANNY MARIE NA NÁBŘEŽÍ

Vídeň I, Salvatorgasse 12
kostel Otců Redemptoristů (CSsR)
e-mail: ckatspolkmh@xpoint.at

Mše svatá v českém nebo slovenském jazyce, každou neděli a zasvěcený svátek s promluvou v 8.30 hodin. Klemens Maria Hofbauer klub - České katolické společenství při chrámu Panny Marie na Nábřeží - založené páterem Josefem Novotným. Vídeň I, Seitzergasse 5/IV. Otevřeno každý pátek od 19 do 22 hodin a v neděli a zasvěcený svátek od 9.30 do 11 hodin. Po dobu školních prázdnin uzavřen.

ČESKÝ KOSTEL JEDNOTY SV. METODĚJE

Nejsvětějšího Vykupitele
Vídeň III, Rennweg 63

Mše svatá v českém jazyce, každou neděli a zasvěcený svátek s promluvou v 10 hodin.

KOSTEL PANNY MARIE

počaté bez poskvrny
Prvotního hříchu

kostel řádu Milosrdných bratří (OH)
Linec, Horní Rakousko. Na rohu
Herrengasse/Rudigierstrasse
v centru. Každou sobotu v 16.30
hodin české bohoslužby

**Skrze Krista
k Otci!
Včera - dnes
- na věky**

KOSTOL PANNY MARIE SNEŽNEJ

Viedeň III, Jaquingasse 12

Svätá omša s kázňou v slovenskom jazyku každú nedeľu a v zasvätený sviatkov o 18 hodine.

OREL VÍDEŇ

e-mail: orelviden@xpoint.at
Jednota Orla Vídeň XV.

